

Interviu cu regizorul Alexa Visarion

O carieră artistică nu se termină niciodată când ești bătrîn

Familia artistică e, poate, ultima familie nobilă care își păstrează rangul nu prin bogăție, ci prin valoare. | PAGINILE 8-9

www.opiniastudenteasca.ro

/opiniaveche

telefon: (0746) 230 032

e-mail:redactia@opiniastudenteasca.ro

Portbagajul care aduce studenților grija și pachetul de acasă

Liviu și Cătălin spun că toate afacerile pornesc de la o lipsă sau de la o nevoie, iar dacă mai găsești încă 20 de oameni dispuși să plătească pentru ceea ce le oferi poți deja să consideri că ți-ai pus ideea pe roate. Cu peste 20.000 de studenți din orașe ale Moldovei care învață în campusurile ieșene și cu părinți care încă le mai trimit

mîncarea în pachete, Poșta Studentească e ca o ședință săptămînală. A celor pentru care gențile cu mîncare livrate „de la ușa părintelui la ușa copilului” sînt încă un semn de răsfaț pe care îl primesc în schimbul a cîtorva lei. | [detalii în PAGINA 11](#)

De Crăciun, afacerea a primit cadou o dubiță care se umple cu mîncare proaspătă la sfîrșit de săptămîină.

CAP ÎN CAP

Putin încercă apele Ucrainei cu armata

● Rusia a luat înapoi Crimeea, „cadoul dat poporului prieten”. | [PAGINA 13](#)

PASTILA DE DUPĂ

Neinformați, dar revoltați

● și azi mergem în cohorte la proteste și strigăm cît ne țin bojocii ce zic alții mai învățați și cu mintea mai strălucită;
● sîntem portavocea unora, iar vocea noastră nu se individualizează. | [PAGINA 6](#)

DE PE SCENA IAȘULUI

Din pămîntul uitării nu mai răsare decît revolta neputincioasă

● prima care deplînge soarta evreilor deportați e Maia Morgenstern;
● urmează un dans al numerelor, ca mai apoi să cadă anatema asupra tuturor „celorlați”. | [PAGINA 12](#)

HONORIS FĂRĂ CAUSA

Nu se mai văd stelele de deasupra Observatorului Astronomic

Foto: Dan LUCA

● clădirea urmează să fie renovată, însă banii pentru un nou telescop trebuie să fie găsiți de universitate. | [PAGINA 5](#)

LUMEA PE JAR

Tradiția cusută cu ață alb-roșie

În Republica Moldodva se organizează un festival de zece zile numit „Mărțișor”. | [PAGINA 4](#)

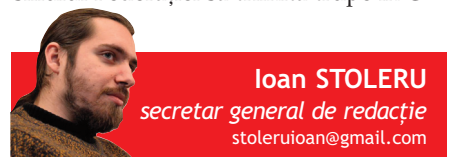
EDITORIAL

Ucraina clocotește, puțin cîte Putin

La cîțiva kilometri de noi deja fierbe un război rece. Trupe rusești au fost mobilizate în Crimeea, noua conducere de la Kiev avertizează că incursiunile sovietice vor duce la război, atitudinea Uniunii Europene este încă rezervată și nu oferă vreun răspuns clar. De România n-are rost să vorbim, sîntem prea preocupați de ruperea USL, ce va face Tăriceanu, care-s șansele lui Antonescu de-acum încolo și cum Băsescu e întruchiparea primordială a răului, orice s-ar întîmpla. Nu contează că avem cetățeni în Ucraina, nu contează că situația tensionată provoacă și un val anti-minorități pe teritoriul vecin.

Nici nu s-au terminat bine Jocurile Olimpice de Iarnă de la Soci, un eveniment care ar trebui să aducă țările mai aproape, să promoveze pacea și prietenia prin competiție, sport, că trupele sovietice deja provoacă panică în Crimeea. Printre altele, situația tensionată din Ucraina arată și o diferență fundamentală între Rusia și puterile vestice. În timp ce trupele rusești sînt mobilizate în Crimeea, SUA amenință cu o „și mai mare izolare politică și economică a Rusiei”, iar Uniunea Europeană a anunțat simbătă o întrunire de urgență, luni; e într-adevăr ilară noțiunea de „urgență” în variantă europeană. Poate e și motivul pentru care cu doar o zi înainte, vineri, Parlamentul Ucrainei lansa un apel către SUA, Anglia și Rusia, în care le cerea să garanteze suveranitatea țării. Cereau, deci, sprijinul Angliei și al Statelor Unite, dar nu al Uniunii Europene, parcă așteptîndu-se ca aceștia să nu facă mare lucru. Atît UE cît și Statele Unite s-au arătat neconvîngătoare în aceste cîteva zile în care Rusia nu a stat pe gînduri, a trimis forțele și apoi a dat lămuri.

Pentru că, în timp ce Occidentul dădea asigurări că „urmărește cu atenție evenimentele care se desfășoară în Ucraina”, Putin și-a făcut datoria și a garantat suveranitatea țării, așa cum i se ceruse. Pe principiul „întîi dau, apoi pun întrebări”, simbătă a cerut și Consiliul Federației să trimită trupe în U-

Ioan STOLERU

secretar general de redacție
stoleruioan@gmail.com

craina „pînă cînd situația se normalizează”, deși soldații erau pe drum sau deja acolo.

E interesant de urmărit și cum prezintă canalele media de ambele părți desfășurarea evenimentelor. Pe de o parte vedem tensiune, frică, incertitudine, în timp ce Russia Today spune că „contrar așteptărilor, securitatea în Crimeea a devenit mai stabilă. În timp ce extrema dreaptă instigă la violență pe rețelele sociale, localnicii din zonă dau sendvișuri și ceai, cîntă cîntece și pozează împreună cu trupele de apărare”. Același site arăta cum aproape 700.000 de cetățeni ucraineni au plecat în ianuarie – februarie spre Rusia, temîndu-se de haosul provocat de proteste. Și Rusia, acest leagăn al siguranței și al păcii, i-a primit cu brațele deschise.

Desigur, există propagandă și nedreptăți de ambele părți. Occidentul nu e perfect, mulți ucraineni nu-și văd salvarea în el și e de-a dreptul trist că e mai implicată SUA în problema lor decît Uniunea Europeană. Dar cine crede că salvarea vine de la răsărit, la bustul gol, cu pușca în mînă și călare pe un tigr, n-a învățat nimic din istorie și zboară cu cocorii albi după Putin. ■

Ambasadorul Claudio Pérez Paladino este un specialist în domeniul științelor politice de 38 de ani.

Ambasadorul Argentinei în România, Doctor Honoris Causa al Universității „Petre Andrei”

Distincția a fost oferită de Facultatea de Științe Politice și Administrative.

de Cristina STAMATE | g.cristina_stamate@yahoo.com

Ambasadorul Republicii Argentina în România și Republica Moldova, Claudio Pérez Paladino, a primit vineri, 28 februarie, titlul Doctor Honoris Causa din partea Facultății de Științe Politice și Administrative de la Universitatea „Petre Andrei” (UPA).

La eveniment au fost prezenți membri ai comunității academice, studenți, precum și cadre universitare.

„Domnia Sa Claudio Pérez Paladino este un mai vechi prieten al facultății și membru informal al comunității noastre academice, așa că a venit timpul ca această apartenență să fie certificată de

acest titlu pe care universitatea-i acordă. Domnul Claudio Pérez Paladino este absolvent de științe politice, vorbim aceeași limbă a specialiștilor în acest domeniu, am avut împreună proiecte și simțem convinși că vom iniția și susține multe alte proiecte comune”, a declarat conf. univ. dr. Sorin Bonceanca, decanul facultății de Științe Politice și Administrative.

Ambasadorul Claudio Pérez Paladino a mulțumit conducerii universității pentru titlul acordat, precizând că „pentru mine este o mare onoare, ca în calitate de Ambasador al Argentinei în România și Republica Moldova, Universita-

tea «Petre Andrei» din Iași a hotărât să îmi acorde acest înalt titlu, cu atât mai mult cu cât e în domeniul științelor politice, relațiile mele cu această specializare durează de 38 de ani. Sint convins că acest parteneriat, între Ambasadă și UPA din Iași, se va menține de-a lungul anilor și va fi unul benefic pentru ambele părți. Sint foarte bucuros de această distincție.”

Pe parcursul carierei sale, ambasadorul a desfășurat atât activități administrative și de coordonare în interiorul Ministerului Relațiilor Externe al Republicii Argentina, cât și activități diplomatice, culturale și de politică externă în țările din Caraibe: Anglofone, în Columbia, Siria și Portugalia. ■

AM AUZIT CĂ...

Amenzi pentru strictul necesar

Ca în fiecare an Iașul a fost împinzit de tarabe cu mărțișoare ori de tot felul de indivizi cu lădițe și cutii pline de flori ieftine. Nu ai loc nici să mergi pe trotuar că te izbești de comercianții ambulanzi, în Târgul Cucu abia dacă au loc autobuzele să oprească în stație, iar pe Copou, mai sus de Universitate, mai bine mergi pe stradă decât printre tarabe. Puhoiul de comercianți este și mai greu de înțeles din moment ce polițiștii au început să dea amenzi încă de pe 27 februarie, când au dăruit, fără ațe colorate, 21 de contravenții, zece dintre acestea cu valori cuprinse între 500 și 5000 de lei. Ei au mai confiscat și în jur de 350 de mărțișoare.

De atunci însă nu s-a mai auzit nimic de vreo razie. Probabil s-au mulțumit să strângă doar de un cadou pentru soție și colege.

Peștele de la cap miroase

Săptămîna trecută, șeful de cămin din C4 s-a îmbătat și a început să facă gălăgie împreună cu câțiva prieteni pe holul de la intrarea în cămin. Portarul a încercat să-l liniștească însă a reușit doar să-l alunge în cameră, unde a dat muzica la maximum. După insistențe repetate, portarul nu a avut de ales și a chemat poliția. În cele din urmă, apele s-au liniștit.

Regizorul Alexa Visarion a explicat arta actoriei

Regizorul dorește crearea unui curs de actorie de film la Arte.

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

Studenții și profesorii Universității de Arte „George Enescu” (UAGE) din Iași s-au întâlnit miercuri, pe 26 februarie, cu regizorul de teatru și film Alexa Visarion.

Acesta a susținut conferința „Actorul în film”, care a avut loc în Sala Studio Teatru a UAGE, începînd cu ora 17.00.

Evenimentul a fost moderat de prof. univ. dr. Aurelian Bălăiță, prorector responsabil cu cercetarea științifică la UAGE.

„Dacă în teatru, expresia personală se cultivă prin rol, în film ea se cultivă prin persoana actorului. N-ar fi făcut niciodată carieră Marin Moraru, nici în film și nici în teatru, dacă ar fi avut păr pe cap. Trebuie să ai o anumită expresie pe care să o cultivi și să o reții. În teatru o cultivi, dar o eli-

berezi. În film, detașarea funcționează mai mult decât în teatru”, a explicat regizorul.

Alexa Visarion a mai adus în discuție posibilitatea introducerii unui nou curs la UAGE. „M-am gândit să inițiem pentru anul universitar următor un curs de actorie de film, prin care să pot deschide o ușă spre această tănuire care se află în actoria de film. Așa că vă consult dacă ar fi bine să se întîmple acest lucru”, a completat acesta.

Evenimentul a făcut parte din ciclul de conferințe organizate de UAGE.

La sfîrșitul lunii mai a anului trecut, regizorul Alexa Visarion a fost distins cu titlul Doctor Honoris Causa din partea universității. ■

Etapa locală a competiției va avea loc sîmbătă.

Facultatea de Drept își caută cei mai buni studenți

de Evelina ȚĂRĂLUNGĂ | evelina.taralunga@yahoo.com

Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a dat startul preselecțiilor pentru concursul național Hexagonul Facultăților de Drept.

Studenții au luat parte la o întîlnire organizată în Sala de Consiliu „Mihail Jakota”, luni, 24 februarie, prezidată de către prof. univ. dr. Tudorel Toader, decanul Facultății de Drept din Iași și asist. univ. dr. Mihai Dunea.

„Preselecția locală va consta într-un examen scris, construit pe tiparul subiectelor de la edițiile anterioare și va avea loc sîmbătă, 15 martie”, a explicat asist. univ. dr. Mihai Dunea.

Competiția interuniversitară Hexagonul Facultăților de Drept este formată din trei probe științifice (Drept penal, Drept civil și Drept constituțional) și patru probe sportive (fotbal, streetball, șah și tenis de masă). Pentru probele științifice, regulamentul prevede un număr de două persoane pentru fiecare materie în parte și 11 persoane pentru proba sportivă. „Anul acesta, pentru echipa noastră va apărea o noutate. Am decis să luăm cîte un student în plus, pentru fiecare probă, adică trei studenți în loc de doi, pe post de rezerve. Am luat această măsură pentru a evita anumite situații neplăcute ce pot interveni pe perioada competiției. Costurile pentru transportul și cazarea acestor studenți vor fi suportate de facultate”, a declarat prof. univ. dr. Tudorel Toader.

Anul acesta, competiția se va desfășura în intervalul 9 – 12 aprilie, orașul gazdă fiind Timișoara. Organizatorii au anunțat participarea, pentru prima oară, la probele științifice, a unei echipe a Facultății de Drept de la Universității de Stat din Moldova. ■

Olimpiada economiștilor

Studenții Facultății de Economie și Administrare a Afacerilor (FEAA) de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) pot participa la faza locală a „Sesiunii de Comunicări Științifice Studențești”. Evenimentul organizat împreună cu Liga Studenților Economiști (LSE) va avea loc în perioada 27-29 martie, lucrările urmînd să fie depuse pînă pe 23 martie la adresa olimpiada.lucrari@feaa.uaic.ro.

Participanții trebuie să redacteze o lucrare științifică de aproximativ cinci-zece pagini sub îndrumarea unui profesor, pentru una dintre secțiuni (administratie publică și dezvoltare regională, administrarea afacerilor, contabilitate

te și informatică de gestiune, economie și dezvoltare durabilă, marketing, management, cibernetică, statistică și informatică economică sau finanțe și instituții financiare). „Lucrările urmează să fie susținute în fața unei comisii care va fi alcătuită din profesori de la fiecare specializare în parte. De asemenea, la etapa națională studenții vor realiza tot o lucrare științifică sau o vor dezvolta pe cea realizată în prima fază”, a declarat Alexandra Andrei, vicepreședinte LSE.

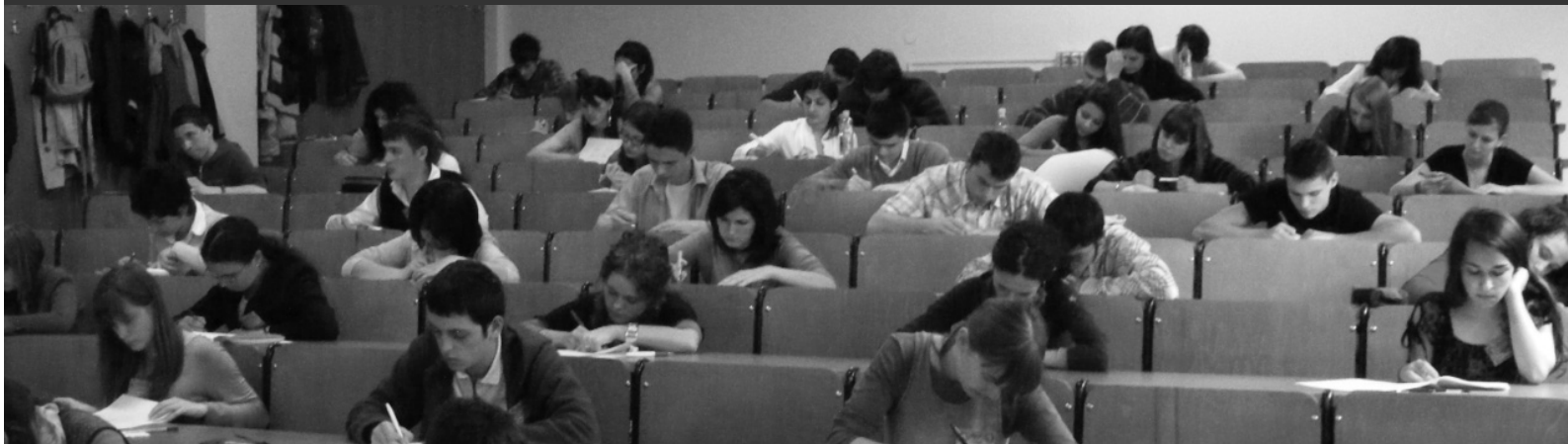
Cei selectați la faza locală vor participa la etapa națională, care se va desfășura în perioada 9-31 mai la universități din Cluj, Ploiești, Timișoara și Tîrgu Jiu, în funcție de secțiuni. „Sesiunea de Comunicări Științifice Studențești” pentru licență și master, ediția a VI-a, este organizată de Asociația Facultăților din România (AFER). (M.O.)

Maia Morgenstern l-a omagiat la Iași pe Barbu Fundoianu

Luni, 24 Februarie, la Biblioteca Centrală Universitară „Mihail Eminescu”, de la ora 16.00, s-au comemorat 70 de ani de la asasinarea poetului Barbu Fundoianu (Benjamin Fondane).

În cadrul acestui eveniment a avut loc prezentarea ultimei cărți a poetului român, „Opere XIV: Baudelaire și experiența abisului”, publicată sub îngrijirea criticului Mircea Martin.

Maia Morgenstern, prezentă la eveniment, a citit atât din Baudelaire poeme precum „Balconul”, „Unei Trecătoare” cât și pasaje din cartea lui Fundoianu. (M.G.)

Concursurile pun accentul pe lucrul în echipă.

Studentii de la „Cuza” se întrec în competiții și evenimente

Cîștigătorul unui concurs organizat de liga Facultății de Geografie și Geologie va avea un loc asigurat la facultate.

de Mădălina OLARIU | madalina.olariu@yahoo.com

Asociațiile și ligile Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) vor desfășura pe parcursul lunilor următoare competiții sportive, evenimente sociale sau concursuri și sesiuni de informare pentru liceeni și studenți.

Unul dintre concursurile sportive la care pot participa studenții este FEAA Student Games, o săptămână de competiții de fotbal, tenis și volei, organizată de Liga Studenților Economisti (LSE). Acestea se vor desfășura în luna mai și vor avea loc în fața corpului B al UAIC sau pe terenul Facultății de Educație Fizică și Sport. Anul acesta studenții pot alege de pe site-ul ligii mai multe activități care vor fi puse în practică, completînd un chestionar. „Cel mai probabil vor fi adăugate jocurile de șah, rummy sau tenis de masă. Prin acest chestionar vrem să vedem care sînt preferințele lor sau cît de dispuși sînt să plătească pentru a se înscrie în competiție”, a declarat Lucian

Mușat, responsabil cu relații publice la LSE.

Și Asociația Studenților Informaticieni Ieșeni (ASII) pregătește o activitate asemănătoare, denumită Olimpiada Outdoor. Atît studenții facultății, cît și cei din afară se pot organiza în echipe și participa la concursuri sportive de fotbal, badminton, baschet, tenis, inot, volei sau cross.

Ligile se îmbracă în iepurași de Paște

În perioada Paștelui, ligile desfășoară și evenimente caritabile, prin care își propun ajutorarea familiilor nevoiașe sau a bătrînilor dintr-un azil de pe raza Iașului. Astfel, LSE va organiza de pe 15 martie timp de o lună campania „Fii și tu iepuraș”, care are la bază proiecții de film și petreceri tematice, în urma cărora banii strînși vor fi donați unei familii. În aceeași peri-

oadă și Liga Studenților de la Geografie (LSGG) va organiza „Împreună pentru un zîmbet”, proiect care vizează ajutorarea unui azil de bătrîni din Iași. „Strîngem aproximativ 15-20 de lei de persoană și cumpărăm ceea ce au nevoie. De e-

stabilirea unor obiective și identificarea lor pe hartă. Cîștigătorul etapei naționale care va avea loc la mijlocul lunii mai va avea locul asigurat la Facultatea de Geografie.

Tot pentru elevii de liceu organizează și Societatea pentru Psiho-

Unele dintre proiectele asociațiilor studențești sînt caritabile.

xemplu, în anii trecuți am cumpărat electrocasnice sau am făcut pachete pentru fiecare bătrîn, depinde de ceea ce le lipsește”, a declarat Marin Dragoș, președinte LSGG.

LSGG organizează în parteneriat cu liceele din Moldova și o competiție pentru elevii de liceu. „Geomondis” este un proiect național, desfășurat sub forma unui concurs de geografie. Etapa locală urmează să aibă loc la sfîrșitul lunii aprilie. Pe lîngă proba scrisă, liceenii vor susține și o probă orală, o testare individuală sub forma unei discuții libere cu profesorii facultății și o probă practică care va consta în

logie (SPP) activitatea „Infolicee”, în cadrul căreia elevii vor fi informați despre oferta educațională a facultății. „Foarte mulți confundă psihologia cu psihiatria. Noi ne propunem să eliminăm aceste idei și să începem prin lămurirea acestor aspecte cu elevii de liceu”, a declarat Andreea Ursu, președinte SPP. De asemenea, membrii asociației vor să organizeze „Infomaster”, pentru studenții din ciclul de licență, care vor să urmeze un master în cadrul Facultății de Psihologie. Vor fi organizate întîlniri cu cei din anii terminali care vor explica specificul fiecărei specializări. ■

Dintre cei 111 de înscriși, doar 40 vor fi aleși.

Ateneul Tătărași caută voluntari printre studenții și elevii ieșeni

de Alina IONIȚĂ | ionita.alinaflorina@gmail.com

Peste 100 de elevi și studenți ieșeni s-au înscris în programul de voluntariat organizat pentru prima dată de Ateneul Tătărași.

„Programul de voluntariat este destinat tinerilor interesați să participe la evenimentele pe care Ateneul Tătărași și cluburile acestuia le organizează. Criteriile pe baza cărora elevii și studenții vor fi selectați sînt: capacitatea de comunicare astfel încît să poată lucra în echipă și bunul simț. Voluntarii vor fi implicați în activitatea de distri-

buție a materialelor promoționale cu evenimentele ce vor avea loc la Ateneul Tătărași. Pentru acestea vor beneficia de transport gratuit în cuantumul a două bilete de călătorie cu un mijloc de transport în comun”, a declarat Irina Enea, colaborator PR al Ateneului.

Dintre cei 111 de participanți, doar 40 vor fi aleși. Intrucît este nevoie de oameni care să realizeze proiecte grafice, afișe și materiale promoționale, grupul căruia îi este destinat proiectul este format din

liceeni și absolvenți de liceu pasionați de artă, literatură și informatică.

Ca urmare a activităților lor, participanții vor primi un certificat ce atestă perioada de voluntariat efectuată, o recomandare și intrarea gratuită la evenimentele găzduite de Ateneul Tătărași.

Proiectul este la prima ediție iar voluntarii vor lucra alături de persoane din conducerea instituției la proiecte și vor participa la spectacole, prelegeri și expoziții. ■

ȘAH-MAT

Public, nu audiență

„Publicul nostru asta vrea, numai tabloid, nu avem public pentru altceva. Ei ne dictează conținutul, iar cine crede altceva este un idealist. Am ajuns, jurnaliștii, ca niște chelneri. Să vă mai servim o femeie dezbrăcată, domnule telespectator, sau ce mai doriți?” Cuvintele lui Robert Turcescu, aruncate ca niște zaruri într-o sală din Palas, săptămîna trecută, n-au avut ecou. Dintre toți profesioniștii din încăpere, gazetari, jurnaliști, analiști, nu s-a ridicat nimeni să spună „stai domnule, că poate nu-i așa”.

„Dacă asta crezi, de ce nu te apuci de pictat?” Nu m-am ridicat nici eu. Mi s-a părut absurd să fiu tocmai eu acela care se ridică, din toată încăperea în care erau, cumulate, cîteva sute de ani de experiență în mass media, și îi spunea că se înșală. Așa că am stat pe scaun și-am început să-mi rod legitimația de presă de rușine. Am înghițit și eu gălușca lui Turcescu și-am spus că are gust a carne de porc, cînd, de fapt, era rahat turcesc.

Dacă lucrezi acum în presă și spui că nu vrei să faci jurnalism de calitate (deși, vezi Doamne, ai putea) pentru că nu ai public, pentru că toată lumea cere țîțe, Băsescu și Roșia Montană, ești un ipocrit fără margini. Ești, de fapt, limitat și spui adevărul. Dacă ai știut să faci mai multe, doar de atît mai ești capabil acum. N-am să invoc comparația cu alte țări, fiindcă e prea facilă și n-ar demonstra nimic dacă argumentul este că „publicul din România este prost”. Am să invoc bunul-simț sau ceea ce Robert Turcescu ar numi idealism. Aș invoca etica, dar nu vreau să par moralist. Așa că am să vorbesc dinspre public, nu din breaslă.

Cătălin HOPULELE
redactor-șef
catalin.hopulele@yahoo.com

La mijlocul lunii ianuarie, a murit, după ce a stat timp de opt ani în comă, Leul Israelului: fostul premier Ariel Sharon. În aceeași perioadă, doi anonimi, Bianca Drăgușanu și Victor Slav, au anunțat că vor divorța. Jurnalul de seară al TVR-ului s-a deschis cu un montaj de 15 minute despre cine a fost Ariel Sharon și ce a făcut el pentru Israel. Jurnalul de seară al PRO TV-ului s-a deschis cu un montaj despre divorțul anului. Robert Turcescu a spus că audiențele televiziunii publice „sînt jalnice și nu merită menționate”. Eu cred, în idealismul meu, că pentru audiența care nu e demnă de a fi menționată a TVR-ului, pentru cei cîțiva zeci, sute de oameni care s-au uitat la mijlocul lunii ianuarie la știrile de pe canalul public, a meritat.

Întotdeauna va fi public și pentru jurnaliștii idealiști. Că trebuie să fii de o sută de ori mai bun decît cei care pun o pereche de țîțe pe ecran și strigă „maximă audiență” e clar. Nu trebuie să le furi publicul, trebuie să îi convingi pe cei care și-au închis de tot televizoarele să se uite la tine sau să te citească. Iar dacă ai de ales între audiență și bun simț, alegerea e simplă. De fapt, pentru idealști, ea nici nu există. ■

Înscrierile pentru bursa Fulbright, pe ultima sută de metri

Studenții ieșeni mai au trei săptămîni pentru a intra în competiție pentru bursa Fulbright de vară. Aceasta este oferită de Comisia Fulbright Româno-Americană în cadrul programului „Summer Institute for European Student Leaders on Environmental Stewardship”.

Programul se va desfășura pe parcursul verii anului 2014 și va dura cinci săptămîni.

Studenții aleși vor fi instruiți în domenii precum organizarea mediului, serviciul comunitar și cultura americană.

Potrivit organizatorilor, „programul va fi interactiv și va presupune muncă de teren cu vaste oportunități de cercetare și discuții de grup”. Toate cheltuielile de cazare și transport vor fi acoperite de către organizatori.

Pentru a aplica pentru o bursă de vară Fulbright, studenții trebuie să fie înscriși la studii de licență (însă fără a se afla în anii terminali), să fie buni cunoscători ai limbii engleze, să se deosebească prin realizări academice (note mari, premii, recomandări ale profesorilor).

Formularul de aplicare conține seturi de întrebări despre candidat care trebuie completate de către doi profesori /evaluatori.

Termenul limită pentru înscrieri este 16 martie 2014.

Comisia Româno-Americană Fulbright a fost creată pe 26 mai 1993 drept un oficiu pentru Educație și Programe de Schimb Școlar, drept urmare a unui acord între Guvernul român și cel al Statelor Unite ale Americii.

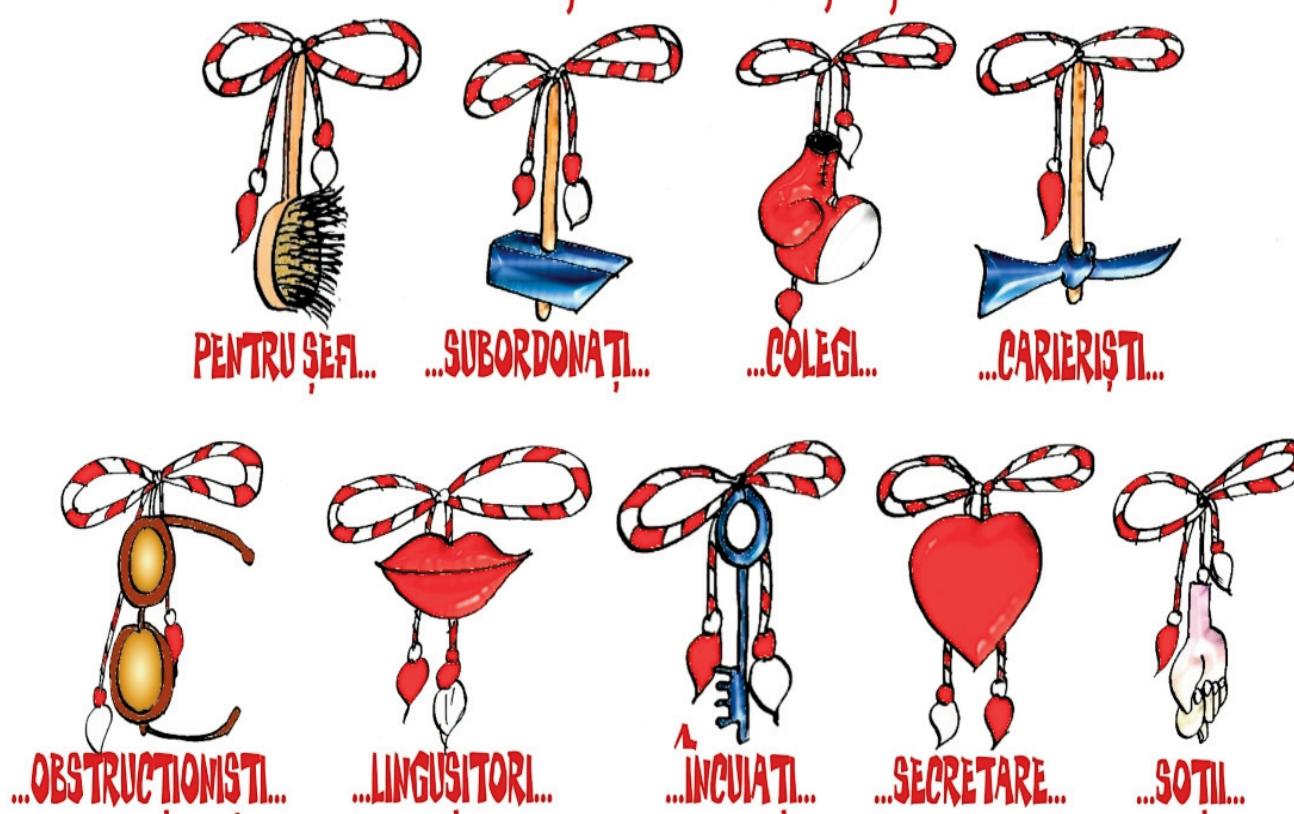
Bursele Fulbright sînt considerate cele mai prestigioase programe de schimburi culturale, științifice și educaționale, oferite de statul american. (V. C.)

Tradiția cusută cu ață alb-roșie

În Republica Moldova se organizează un Festival de 10 zile numit „Mărțișor”.

Ce semnifică șnurul care îmbrățișează albul cu roșul? Și de ce alegem să-l dăruim, însoțit de alte simboluri, tocmai la începutul primăverii? Fie că vedem în acest obicei un gest încărcat de semnificație, fie o tradiție preschimbată kitchos într-o afacere ori o obligație de sezon, merită să aflăm cum s-a născut tradiția mărțișorului. Contrar a ceea ce se crede, mărțișorul nu este un obicei autohton, ci mai degrabă un simbol pe care-l purtăm la piept împreună cu bulgarii, macedonenii, moldovenii de peste Prut și alții.

CUMPĂRAȚI MĂRȚIȘOARE?!

În 8.000 de ani, s-au inventat mărțișoare pentru toate gusturile și nevoile.

de Paul ANDRICI | paul.andrici2002@gmail.com

Și-am născut o legendă, două

Tradiția mărțișorului datează de pe vremea Imperiului Roman. Pe atunci, Anul Nou era sărbătorit la începutul lui martie, lună reprezentată de zeul Marte care prevestea venirea primăverii. Acest idol avea un statut contradictoriu, fiind perceput ca un zeu al războiului dar și ca un apărător al fertilității și al vegetației. Pentru a reda această dualitate au fost alese două culori, roșu și alb, unite printr-un șnur. Pornind de-aici, sărbătoarea a ajuns să fie integrată printre tradițiile noastre, odată cu îmbinarea culturii romane cu cea dacică.

Au fost descoperite și unele dovezi arheologice, vechi de peste 8.000 de ani, sub forma unor documente și obiecte asemănătoare mărțișorului. Acestea reprezentau niște amulete pictate în roșu și alb care se purtau la gât. Prima mențiune livrescă care atestă existența mărțișorului este făcută de cărturarul Iordache Galescu într-o lucrare în care des-

crie o parte din obiceiul de la începutul lunii martie. De asemenea, potrivit unei datini de prin zona Moldovei și Bucovinei, mărțișoarele erau purtate la gât de către copii și adolescente timp de 12 zile, după care și le prindeau în păr până când apăreau primele păsări și flori. Potrivit consemnărilor, acestea erau sub forma unor șiraguri din monezi de aur sau argint, prinse între ele cu ață albă și roșie.

Dochia Balaurul și Primăvara Ghiocel

Însă acestea nu sînt nici pe departe singurele datini și obiceiuri legate de mărțișor. Miturile și legendele legate de acestea sînt influențate de spațiile culturale din care provin și se împletesc cu alte tradiții.

Fiecare poveste despre podoabă se-nvîrte, de obicei, în jurul unui erou, a unei fete și a unor intervenții mistice. Dar toate au o „cheie” care transformă micul șnur colorat într-un mesager pentru viitor mai bun.

Potrivit uneia dintre povești, Soarele s-a transformat din plictiseală

într-o fată și a coborît pe pămînt, dar a fost răpită de un balaur atras de frumusețea ei. Din această pricină păsările au încetat să mai cînte, copiii să se distreze iar oamenii mari au început să moară de mîhnire. Însă un fecior de teapa lui Prîslea a pornit vreme de un an în căutarea locului în care creatura a închis Soarele. După o luptă ca-n basme, eroul a salvat ziua, fata s-a întors de unde a plecat și așa a sosit și primăvara. Totul s-a terminat cu bine, cu excepția faptului că tînărul a murit, iar sîngele său s-a împrăștiat peste pămîntul acoperit cu zăpadă, de unde au răsărit ghiocelii. De aici și leit-motivul culorilor și simbolistica.

Un alt mit a izvorît tocmai de peste Prut, în Republica Moldova. Acolo basmul folosește cam aceleași simboluri regăsite mai sus, sîngele, ghiocelul cu petalele albe, nașterea și ideea că numai prin luptă îți poți dovedi măreția. În această legendă, Primăvara, reprezentată de o tînără femeie, descoperă o floare care încearcă să răsară de sub zăpadă ce o acoperea. Fata îi sare în ajutor, dar asta supără Iarna, ce prin ger și vînt plănuieste să înghețe ghiocelul, ceea ce și reușește. Numai că Primăvara topește stratul ce acoperea planta și se rănește la un deget, iar un strop de sînge cade pe floare, reînviind-o. Aparent acest gest învinge Iarna iar ghiocelul devine prevestitorul salvatoarei sale.

În folclorul românesc, mitul mărțișorului se ascunde sub cojoacele babei Dochia. Potrivit legendei, femeia are o fată vitează, un fel de Cenușăreasă pe care într-o zi a pus-o să curețe o haină neagră de murdărie. Văzînd că este imposibil, fiica era cît pe ce să renunțe cînd un băiat, pe nume Mărțișor, i-a dăruit o floare roșie care, ca prin magie, a preschimbat negrul hainei într-un alb imaculat. Asta a supărat-o pe Dochia care și-a luat toate cojoacele și a plecat cu ele în lume.

Ghiocelii cu vize

Pe la noi, în funcție de zonă, diferă obiceiurile legate de numărul de zile și modul în care

Marta, a cărei poziție este la fel de schimbătoare ca primăvara sau măcar ca primele zile ale acestui anotimp. În Macedonia copii poartă mărțișoare pînă pe 9 martie, după care le leagă de crengile copacilor pentru ca aceștia să rodească.

Deși semnificația mărțișorului s-a pierdut printre tarabele comercianților și mulți nu mai știu de unde a pornit tradiția, cine-l mai cumpără o face pentru a-l transforma în propriul său simbol. ■

se poartă mărțișorul. Dar, potrivit tradiției, băieții oferă fetelor darul, iar acestea le țin la piept fie pînă pe 9 martie, fie pînă cînd înflorește un copac. Dacă păstrează această datină, se spune că fata va avea noroc pentru tot restul anului. În Bulgaria sau Macedonia însă, tradiția e puțin diferită.

În Republica Moldova fetele oferă cîte un șnur colorat băieților la începutul lui martie, deși pe vremuri era la fel ca la noi. De asemenea, acolo se organizează de prin 1967 un festival ce are loc în primele zile ale lunii martie și care se numește „Mărțișor”. În mare parte este un eveniment muzical, cu cîntece populare care prevestesc venirea primăverii, cu toate datinele pe care le implică.

La bulgari, sărbătoarea se numește Martenița. Cu prilejul acesteia, oamenii poartă împletituri din ață albă și roșie aproape toată luna, sau pînă cînd se-ntoarce o pasăre călătoare, de obicei o barză sau o rîndunică. Vecinii de la sud fac acest lucru pentru a o mulțumi pe Baba

8.000 de ani Dovezi arheologice - s-au găsit mărțișoare vechi de 8.000 de ani

În Bulgaria mărțișorul se poartă 30 de zile

30 de zile

47

de ediții

Festivalul „Mărțișorul”, desfășurat prima dată în 1967, în Republica Moldova, va ajunge anul acesta la a 47-a ediție.

În ultimii ani, soarta Observatorului Astronomic din Copou a tot fost adusă în discuție la nivelul conducerii Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC) din Iași, în patrimoniul căreia se află. Dar fondurile insuficiente pentru renovarea clădirii au șters ideea unui nou început pentru edificiul care are o istorie de un secol. Până anul acesta, când a fost gândit un nou proiect de consolidare și modernizare. Nu este primul de acest fel, dar poate fi ultimul și cel câștigător. Până ce planul va primi undă verde, studenții de la Facultatea de Matematică, cei care vin la Observator pentru a studia fenomenele despre care învață, vor continua să privească cerul prin aceleași aparate folosite de generații.

Stelele de deasupra Observatorului Astronomic se văd în ceață

Clădirea urmează să fie renovată, însă banii pentru un nou telescop trebuie să fie găsiți de universitate.

Foto: Dan LUCA

Foto: Dan LUCA

Lect. univ. dr. Cătălin Galeș le explică studenților legile mecanicii.

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

Din 1913, de când a fost înființat, la Observatorul Astronomic din Iași nu au mai fost făcute lucrări de renovare.

Ultima dată când s-a adus în discuție această problemă la nivelul conducerii universității a fost în preajma anului 2008. Atunci a fost obținut un grant pentru achiziționarea unor echipamente noi.

Din incinta Observatorului fac parte și două laboratoare de cercetări, unul de mecanică și celălalt de astronomie.

Pentru a putea fi folosite, era necesară recondiționarea clădirii, dificil de realizat atît din cauza lipsei fondurilor, cît și din cauză că Observatorul este considerat monument. „Acum proiectul se află în etapa de aviz și trebuie aprobat de o comisie de experți. Refacerea unui monument nu se poate face ca oricare altă clădire. Este o lucrare complexă, trebuie dată jos și o parte din clădire, pentru că de-a lungul timpului s-au tot adăugat corpuri și nu mai arată ca la început”, a explicat prof. univ. dr. Cătălin Lefter, decanul Facultății de Matematică.

În căutare de vizitatori

Din planul de renovare face parte și mutarea Planetariului din Corpul A al UAIC lângă Observator, prin „realizarea unei anexe, unde să se facă prezentări și, când vremea va fi bună, să se poată urca și în cupolă. Planetariul funcționează acum. Noi ne-am dori să achiziționăm și echipamente mai performante, dar vom vedea cu timpul”, a completat decanul.

Spre deosebire de Observator, Planetariul este deschis publicului larg, în primul semestru fiind vizitat, în medie, de cîte două gru-

puri de elevi și studenți pe săptămînă. Astfel, pe lângă activitățile didactice și de cercetare cărora servește Observatorul, odată cu renovarea clădirii se urmărește și deschiderea acestuia pentru comunitatea locală. „După ce va fi recondiționat, dorim să îl orientăm pe trei direcții. În scopul cercetării, în scop didactic, urmărind să integrăm și

orașului, rolul observațional a scăzut. Totuși, din punct de vedere al prelucrării de date primite din alte centre, se poate crea o infrastructură puternică”, a adăugat cadrul didactic.

Astronomia în vremea războiului

De când a fost înființat, s-au obținut numeroase rezultate noi în urma cercetărilor astronomilor. Unul dintre aceștia este și Constantin Popovici, cel care a pus bazele Observatorului din Copou și ale cărei teorii sînt folosite și astăzi în cercetare. În timpul acestuia a fost făcută cunoscută astronomia fotografică la Iași și a fost achiziționat primul astrograf Zeiss.

Mai tîrziu, după cel de-al Doilea Război Mondial, aproape toată aparatura a dispărut. „Victor Nadolschi s-a ocupat după război de

Odată cu renovarea și modernizarea clădirii se urmărește și deschiderea acesteia pentru comunitatea locală.

refacerea infrastructurii Observatorului. Cam două treimi din echipamente n-au mai putut fi recuperate. Clădirea a fost folosită pe post de refugiu și cum aparatura era prea grea, nu a mai putut fi cărată. Când s-au întors, nu le-au mai găsit”, a menționat lect. univ. dr. Cătălin Galeș.

În vremea în care Victor Nadolschi s-a aflat la conducerea Observatorului, au fost introduse mai multe metode de observație, pe baza plăcilor fotografice, astronomul ocupîndu-se și de fotometrie, statistica stelară și observarea eclipselor.

Tot atunci a fost inaugurat un laborator de cercetare și au început să fie cumpărate din ce în ce mai

multe echipamente. Între 1950-1999 au fost făcute majoritatea achizițiilor care se regăsesc și astăzi în dotarea Observatorului. În aceeași perioadă a fost creată și o stație seismică care a condus la identificarea a două noi zone seismice.

După 1966 au fost create două laboratoare, unul de mecanică fină și un laborator electronic și a fost adus la Iași un orologiu cu cuarț, care, după mai multe completări, a ajuns să fie folosit de-a lungul timpului drept un cronograf digital de precizie.

Și Planetariul din incinta universității are o istorie de mai bine de 30 de ani, perioadă în care, vizitîndu-l, mai multe generații de elevi și studenți au învățat despre fenomenele legate de cinematica și dinamica sistemului solar.

Totuși, multe dintre echipamentele din dotarea Observatorului sînt considerate astăzi învechite, însă achiziționarea altora mai noi este dificilă din cauza costuri-

lor ridicate. „S-au mai cumpărat echipamente, printre care o lunetă solară, iar în 2008 s-au cumpărat niște truse de mecanică, montate în laborator.

E complicat și cu aparatura aceasta, dacă vrei să cumperi din țară, firmele prezente la licitație sînt intermediari, nu există furnizor direct așa că prețul crește și de trei ori cîteodată”, a mai precizat decanul Facultății de Matematică.

În vara anului trecut, în urma unei vizite la Iași, ministrul Culturii, Daniel Barbu, a anunțat că două monumente din Patrimoniul Național din Iași vor primi finanțare în anii următori pentru a fi reabili-

tate. Unul dintre acestea este Observatorul Astronomic din Copou, care a fost vizitat la începutul acestui an de o echipă de arhitecți. Încep să fie făcuți din nou pași pentru ca edificiul să „devină un obiectiv așa cum ar trebui să fie” și așa cum și-l doresc cei care încearcă să îl țină în viață. ■

OBSERVAȚII DIN ȚARĂ

În Moldova există mai multe observatoare astronomice performante, în localități precum Galați, Bârlad, Bacău, sau Suceava.

Însă la nivelul țării, cel mai vechi observator astronomic deschis publicului se află în București, Observatorul Astronomic Municipal „Amiral Vasile Urseanu”. Acesta și-a deschis pentru prima dată porțile este cea în 1910. Clădirea în care funcționează observatorul este amplasată în centrul orașului și este construită sub formă de corabie. Amiralul Vasile Urseanu, cel căruia i-a aparținut edificiul, spunea că l-a gândit astfel pentru ca atunci cînd privea cerul, să simtă că plutea pe mare.

Trei ani mai tîrziu, în 1913, au fost puse și bazele observatorului din Iași, amplasat în Copou.

Observatorul astronomic din Galați este considerat a fi cel mai mare din țară și este singurul care dispune de un acoperiș tractabil. Tot aici se regăsește prima lunetă pentru observații solare cu filtru H-alfa. Anul trecut, au fost descoperite două stele variabile din constelațiile Cassiopeia și Andromeda.

Cele mai multe observatoare dispun și de planetarii. La Pitești, în schimb, se află primul planetariu digital din România, fără să existe și un observator astronomic. ■

Neinformați dar revoltați

Capul lui Moțoc nu a sfârșit prea bine. Când hoarda aceea electrizată de gândul că poate curma viața celui care i-a muls o viață întreagă a izbucnit într-o suflare, Moțoc nu a mai avut scăpare. „Proști, dar mulți” a căzut ca o ghilotină peste capul vâtafului. Și azi mergem în cohorte la proteste și strigăm cât ne țin bojocii ce zic alții mai învățați și cu minte mai strălucită. Sîntem portavocea unora, iar vocea noastră nu se individualizează. Sîntem de pe vremea lui Moțoc. Dar, vai nouă, când vor veni și vor cere capetele noastre!

Sfaturi în prostie

de Anca TOMA | anca.ioana.toma@gmail.com

Nu știu ce-nseamnă nici om, nici lucru, nici vorbă motivațională. Nu-mi dau seama dacă-i iscusit cel care reușește să te ademenească, să te îmbrobodească, să te adune la un loc cu îndoilele și să te convingă să le măcelărești. Sau dacă-i bleg cel care pleacă fruntea și acceptă mirungerea asta cu ulei ars, adică tu, de nevoie, de disperare. Nu știu. Dar dacă ulei ars îți trebuie pe creștet, mă rog ție, opărește-te!

Știu că ți s-a acrit, că ești sătul de un animal lăsat să roadă aceeași bucată de pământ care-a fost buaiană bună, apoasă, dulce și-acuma învîrți ultimele fire, rămase-n

ciudă printre dinți. Că vezi negru în fața ochilor și-n fața altora. Negru de răutate, de mîrșăvie, de tupeu neghiob și suflete nespălate. Te cred, dar nu-ți plîng de milă. Și dacă te-ai prins că lumea ta, cercul ăla despre care vorbești numai cu drăcării pe buze, e stricată la suprafată, curăț-o de coajă. Dacă-i pătată într-un loc taie cît trebuie, nu irosi. Dacă-i viermănoasă, despic-o-n două și salvează cît se poate, de-ar fi doar o îmbucătură de miez parfumat, copt. Iar dacă-i putregai curat, caută degrabă să scoți răutatea din paner, să nu-ți strice toată viața. Și nu scuipa, chiar dacă ai mușcat ca un gogo-

man, de teamă că n-ai să mai găsești așa merinde. Nu-i șade bine omului cu minte să rumege.

Nu te lega la ochi dacă nu vrei să te doară capul. Cască-i, strică-i, dă-i și altora să vadă prin ei dacă au lentila mai curată. Dacă te-ai prins de rău, nu judeca din ungherul din care tu știi mai bine, că nu te-aude nimeni gîndind deștept. Fiindcă o gură spartă degeaba zbiară mai tare decît o vorbă chibzuită cu rost. Asta, însă, nu-nseamnă că trebuie s-o lași să urle.

Mută un pietroi din drum, dacă știi de ce nu-și are locul acolo. Dacă nu, întreabă-te pînă afli de unde poți să afli. De bine, de rău, dac-un prost nu se mai împiedică de el, tot ai isprăvit o treabă. ■

Orbul care vede

de Doina SÎRBU | doinasirbu@hotmail.com

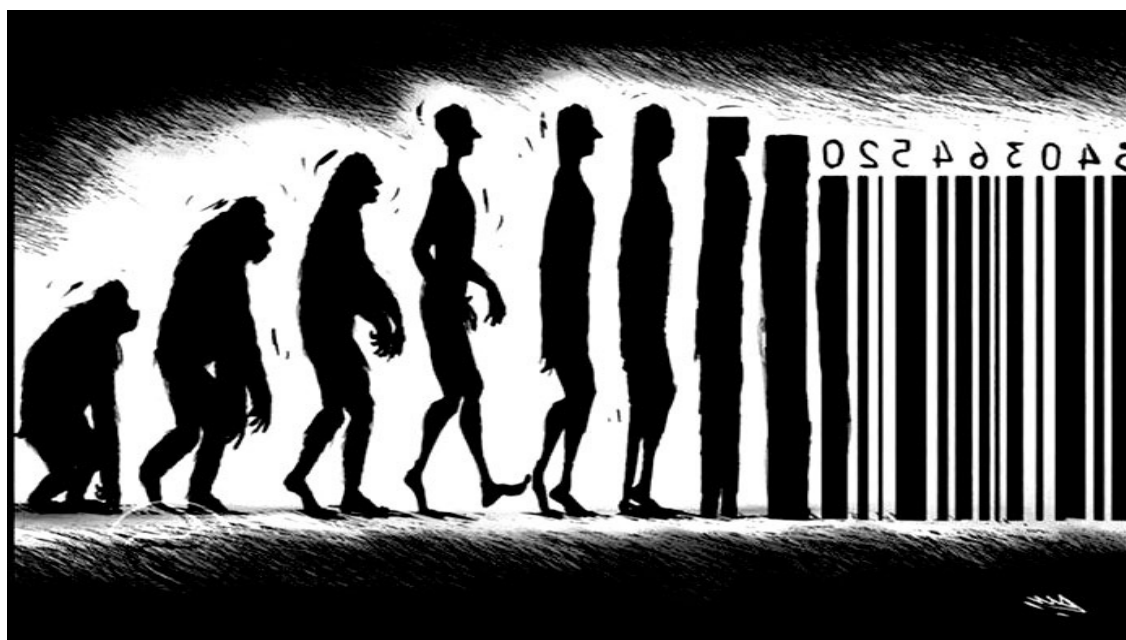
Sîntem orbi, dar vedem. Orbul merge cu capul sus, încrezut în „adevărul” său și schițînd chipuri false. Nu observă nici culoarea, nici forma și nici gustul. Nu le deslușește din amalgamul de lucruri ce îl înconjoară. Pășește fără a cunoaște și merge înainte indignat de așa zisa „prostie” a altora, fără să se uite măcar o dată în oglindă. Cel ce vede, cunoaște lumea din jur, dar este indiferent. E la curent cu toate, dar pășește de parcă nu i-ar păsa. Nu e dezinteresat, însă nu este gata de acțiune, este subjugat de nepăsare. Nu e insensibil, chiar îi pasă, dar e prea timid să își exprime părerea și atunci apleacă fruntea în fața or-

bului și cade de acord cu el. Împreună calcă ferm, își controlează mișcările și sînt gata de atac. Amîndoi luptă în apărarea valorilor și niciodată nu ezită să facă un pas înapoi. Sînt oamenii momentului și manipulează bine arta vorbirii.

7 aprilie 2009, Chișinău, Republica Moldova. După a treia oră, holurile liceului erau goale, nici un suflet, nici o respirație. Entuziasmați sau dorind să chiuiească de la ore, elevii, de la mic la mare, au pornit înspre Piața Marii Adunări Naționale. Cei informați erau gata de atac, au luptat pentru adevăr, iar cei orbi au pornit împotriva unei forțe din curiozitate, luîndu-i după sine pe cei indiferenți. Nimic nu prevestea haosul, dar începînd cu următoarea dimineață erau căutați prin școli, arestați, amendați și bătuți în stradă. Au avut de suferit toți, dar cu toate acestea indignații numărul unu erau cei neștiutori. Pur și simplu nu știau pe ce mină au călcat sau ce bombă au activat. ■

“That’s me, there”

Cîteva etichete grele

NO MORE LABELS

Cătălina DOBROVICEANU
dobroviceanu.catalina@yahoo.com

De ce are cutare notă mai mare? Sigur a făcut niște mișmașuri de a făcut o lucrare așa de bună. L-au ghicit colegii de la o poștă, un oportunist care fuge după note ca la proba de viteză. Gata, eticheta i-a fost lipită de frunte și stampilată de colectiv. Nu s-a gîndit nimeni să-i sape puțin prin gînduri și să afle că el chiar a învățat pentru cele două cifre scrise cu roșu. Că nu se mulțumește defel cu mediocritatea și că nu îi place cuvîntul „degeaba”. Nu, el e arivistul, clar.

Dar celălalt cutare cum de-și permite să pună note atît de diversificate? De la 1 pînă la 10, auzi. Un tiran, fără îndoială. N-are pic de considerație pentru discipolii

săi. Și ce dacă a avut un punctaj după care a calculat media, nu putea să mai scape cîte un punct pe ici, pe colo? Chiar așa de bătut în cuie era baremul acela? Cînd, de fapt, el a scos zecimi și sutimi din mîncă ca să poată rotunji din peniță un cinci, oricum asta își dorește aproape toți. Și-a scrișnit dinții, și-a călcat cu bocancii convingerile și a vrut să facă un bine. Doar că a ieșit cam rău. Un tiran e-un tiran și gata.

Ce să mai zici de cutărică acela, pe care nici nu știi cum îl cheamă și care stă mereu singur pe-un rînd? Un ciudat, un anti-haz care strică sufletul petrecerii. Nici n-are rost să-i dai atenție, îți bați gura degeaba, cine știe cum reacționează. Noroc că ai un grup întreg lîngă tine și el e doar unul singur. N-ai putea fi ca el, să stai mereu deoparte cufundat în gînduri, să nu vrei să te distrezi cu ceilalți și să fii un exilat de bună voie. Nu stai la discuții, arunci piatra și privești cum îl lovește. Dacă ripostează, fugi. Dacă nu, mai arunci cîteva. ■

Amăgire tipărită-n stele

de Mădălina OLARIU | madalina.olariu@yahoo.com

S-a născut cu un cap mic și gol, de care nici primele fire de păr nu se prindeau. Mîngîiat și învelit într-un strat protector care-l ținea departe de ghinioane, deasupra lui s-au adunat toate astrele care-i vorbeau despre viitor ca într-o gilceavă fără rost. Părinții i-au picurat pe creștet noroc, bani, frumusețe și îndrăzneală, chiar dacă astrele îi spuneau că nu se vor lipi de el. I s-a spus că s-a născut la o oră fîrzie, ceea ce înseamnă că va duce o viață agitată,

fixat pe o hartă din care erau șterse doar drumurile, însă cu firea sa, avea să le traseze fără niciun efort al minții sau creierului.

În prima lui zi de muncă astrele-i ziceau că e momentul în care va cunoaște termenul de conducător și lider din naștere. Iar el, cu firea lui puternică, nu avea cum să dea greș. Însă ziua i-a trecut ca o ploaie rece de vară, repede și lăsînd doar noroi în urmă. Unde îi era acel drum lin, croit încet de mîntea lui istea-

În prima lui zi de muncă astrele-i ziceau că e momentul în care va cunoaște termenul de conducător și lider din naștere.

plină de provocări, apoi i s-a povestit că cei născuți într-o zi de marți sînt de fapt oameni fără noroc, dar cu o minte ascuțită care îi scoate din orice problemă. Luna? Cea mai bună lună, iulie, cînd e și ziua mamei lui, semn de noroc reciproc. Născut sub semnul focului, îi mai lipsea doar căldura pe care ar fi trebuit să o emane, pentru că doar cu o scînteie putea muta munți din loc. Un om iute și cu multă siguranță, ar fi spus alții. Cu un singur deget s-a

ță, chiar și fără de noroc, nu mai știa. Unde îi era spiritul de lider care trebuia să îl ghideze și să-l scoată din orice încurcătură? Ar fi dat foc tuturor predicțiilor pe care le-a tot citit și adunat, însă nu mai avea scînteii. Și dacă nu ar fi citit în fiecare zi doar horoscopul, ar fi văzut că astrele nu se aliniază doar pentru el, ci o fac la fel pentru toți colegii săi, chiar dacă sînt născuți în aceeași zi. Diferența e că el era cel credul. ■

”

O gură spartă degeaba zbiară mai tare decît o vorbă chibzuită cu rost. Asta, însă, nu-nseamnă că trebuie s-o lași să urle.

Fie că sînt lăsați în azil sau uitați în apartamente, bătrînii lașului sînt resemnați. Îi înțeleg și pe copiii cărora le-au lăsat actele pe casă și care, la rîndul lor, i-au uitat în cămine. Înțeleg și nepoții care se uită uneori lung la ei, fără ca amintirile să-i lege unii de alții. De aceea își scot uneori tăvile cu plăcinte calde pe pervazul geamului, împărțind bunătățile cu fiecare puști flămînd care face o pauză de la fugăritul unei mingi. Și le cresc la toți sufletul cînd necunoscutul îi strigă, pe fugă, „bunică”.

Cine ne păzește cuferele cu înțelepciune?

Cînd nu sînt cu nepoții în preajmă, depănatul amintirilor e activitatea preferată a bătrînilor.

La Căminul de Pensionari „Sf. Cuv. Parascheva”, bătrînii lașului își așteaptă, de multe ori zadarnic, vizitatorii.

În timpul liber, Aurelia își petrece timpul croșetînd.

Tainele telefonului cu firele încîlcite

de Paul ANDRICI | paul.andrici2002@gmail.com

În sala de mese a Căminului de Pensionari „Sf. Parascheva” este o gălăgie cum „rar mai vezi pe aici”, îmi șoptește Aurelia, care în curînd împlinește cinci ani de cînd este unul din locatarii azilului. A ajuns astfel să cunoască destul de bine zilele în care spiritele sînt mai agitate decît de obicei, precum astăzi, cînd a venit un preot în timpul mesei să le sfințească bucatele. Tot de atîta timp s-a pricopsit și „cu un obicei destul de ciudat pentru cei mai tineri. Se numește mersul pe jos. Dar eu, la 80 și ceva de ani, îmi place foarte mult doar să mă plimb, fie că este vorba pe Copou, sau aici în curte, iubesc plimbatul alături de bastonul meu”.

Vremurile de dinainte de Revoluție o prindeau zilnic în fața mai multor fire prin care făcea diferite legături telefonice. Pe atunci lucra ca operator și trebuia să-și miște mîinile repede, dar nu și-n picioare, care i-au devenit din ce în ce mai slăbite. Același lucru l-a pătît și cu vederea, iar păru-i cîndva blond acum are o culoare argintie. Aurelia trebuie să poarte, după o operație mai veche, o pereche de ochelari portocalii, însă nu o deranjează mai deloc. „Eu întotdeauna am fost o fire veselă, cred că am luat-o de la tata, de asemenea telefonist, care mai tot timpul era cu povești și-un zîmbet pe față.

De fiecare dată cînd se-ntoarcea de la muncă ne spunea mie și surorilor mele întîmplări, lucruri care m-au atras spre profesia lui.” Pe lîngă asta, părintele a mai învățat-o și puțină mecanică, Aurelia amintindu-și cu bucurie de o zi în care tatăl i-a adus acasă un telefon stricat, pe care cei doi l-au luat bucată cu bucată și au încercat să-i deslușească fiecare colțișor plin de fire și bucăți metalice.

N-a avut ocazia să rămînă prea mult într-un singur loc, deoarece, la brațul unui ofițer și a trei copii, s-a mutat de la Iași, la București, iar după în Huși. Slujba bărbatului îi obliga să se mute din loc în loc, dar Aurelia nu era deranjată, ba chiar îi plăcea să descopere cîte ceva nou de fiecare dată cînd trebuia să-și despacheteze bagajele. „De ce să mă plîng? Dacă făceam asta ce rezolvam? Așa măcar am învățat cum să croșetez, să brodez, o ocupație numai bună la vîrsta mea”, îmi povestește bătrîna ridicînd în aer mîinile încrețite. Chiar dacă din familia ei a rămas doar ea și copiii cărora, înainte ca aceștia s-o cazeze la cămin, le-a lăsat moștenire casa din Iași, Aurelia nu mai încearcă să facă nici din asta caz. Tot ce dorește este să-și petreacă timpul în liniște, cu cîte o plimbare, pas cu pas, baston cu baston. ■

Casa goală, ușa cu doi ochi

de Anca TOMA | anca.ioana.toma@gmail.com

Ce faci, bunică?

Nici nu știam cum o cheamă cînd am plecat din bloc. Nu mi-o amintesc mai tînăra decît e acum, parcă a fost dintotdeauna așa. Cine s-a trezit copil în Iași, într-un bloc găunos de pe Străpunge-re Silvestru, în spatele peronului, cînd se numărau ultimii ani '90, o știe de bunică. Atîta doar că nici unul nu i-a rămas nepot.

Poartă o haină verde, un palton scămoșat dar curat și mereu la fel de aprins. Culoarea care nu îmbătrînește se leagă cu frunzele florilor din batic și urcă pînă la ochii ei, care au fost, cîndva, mai verzi decît cojocul. „Ei, am luat și eu o cîrpă pe mine, mare frumusețe”, glumește dacă-i spui că s-a gătit. Cu spatele aproape drept, lipit de colțul tonetei cu bilete de

Bunica Ileana stă, de fapt, tot acolo, în blocul lîngă care, cîndva, s-a ridicat un McDonald's gălăgios. Etajul trei miroase a borș proaspăt și are o singură ușă de lemn, a ei. Printre bătaile mele se-aude plescăit de apă și de palme și-apoi se-nchide robinetul. Bătrîna are un vizor pentru ea, mai jos decît primul, atîta-i de măruntă. „Și la asta mă-ntind oleacă deja”, spune, parcă temîndu-se că o să trebuiască să mai facă unul și mai aproape de podea. E singură în casă de mulți ani și parcă nu-i e drag locul, așa că iese. Mai degrabă afară, cu lumea. După vreo două zgîlțuiri de lift, mă recunoaște și-și apropie fața de-a mea, ca să nu se-nșele că mă știe. Are 92 de ani cu tot cu singurătate, iar casa de care parcă fuge a rămas a ei numai în ciudă. Băr-

Bunica Ileana a rămas doar cu singurătatea.

bat ș-altă femeie. Cînd erau ai lui prea buni, cînd ai mei prea răi.”

Colțul fără gînduri

Cele două fete, pe care le-a crescut dintr-un salariu de vînzătoare, n-au mai venit la ea așa de des de cînd l-a găsit pe Costache, fiindcă el și-a bătut și căsnicia și norocul și casa. Nu l-au iubit ca ea. „Copiii ăia i-au luat casa, iară ai noștri s-au supărat că nu le-a rămas lor. Și eu am rămas fără ei”, povestește bătrîna, chinînd vorbele printre puținii dinți rămași să-i țină loc de zîmbet. Își strînge o șuviță de păr sub baticul înflorat și păsește calm încă o dată.

„Îmi plăcea, cînd erau copii în bloc, să coc plăcinte, să-mi zică «bunică». Și eu tot așa-i strigam”, își amintește tanti Ileana, care obișnuia să pună plăcinta cu cîreș pe covor, pe-un prosop, ca să stea copilul pofcios cum îi voia inima. Pe Costache l-a pierdut în '95 și tot atunci a aflat de învoiala lui cu străinii care așteaptă acum să primească garsoniera cadou, cu tot cu mobila îmbicsită de timp și de praf. Cînd ajunge în dreptul tonetei, însă, pare să nu se mai gîndească la nici unul din lucrurile astea. ■

„Nu cer, bunică, nu, nica. Stau cu lumea, mă uit la ei.”

Am mers la mormîntul lui Eminescu ani de zile, de obicei cînd plecam în străinătate, era ca o binecuvîntare.

Am învățat de la studenții mei să nu știi și să nu renunți.

Atunci cînd vorbește despre artă, regizorul de teatru și film Alexa Visarion își descleștează amîinile și pare să îmbrățișeze o nălucă. Și-ar povesti fără întrerupere călătoria pe care a început-o odată cu absolvirea Institutului de Artă Teatrală „I.L. Caragiale” cu distincția Magna cum Laude. A pășit pe scena Teatrului de Artă din Moscova cu pioșenie și spune că acolo s-a refugiat într-o cu totul altă lume decît cea de pe străzile Rusiei. „Dintre puținele arte care funcționează prin eliberare, prin a arunca peste bord, este arta actorului.” Așa crede regizorul și nu se sfiește să îi învețe acest lucru pe tinerii care vor să afle de la el cum să plonjeze și pe care îi ghidează de mai bine de 40 de ani în călătoria lor.

Interviu cu regizorul Alexa Visarion, singurul român care a montat la Teatrul de Artă din Moscova.

O carieră artistică în care nu se termină niciodată

de Cătălina DOBROVICEANU | dobrovicenu.catalina@yahoo.com

Cum vă limpeziți gîndurile înainte de fiecare operă începută?

Procesul acesta al creației, al încercării de a pregăti un spectacol, un film, o carte, e unul care vine și pleacă. Filmul pe care l-am făcut de curînd, „Ana”, a pornit în 1978 de la un scenariu scris după balada meșterului Manole. De fiecare dată am scris o altă variantă de scenariu, iar anul trecut am ajuns la Muntele Athos și acolo, într-o chilie, privind pe fereastră Marea Egee, au început să-mi vină în minte fragmente de dialog, de situații, care nu mai aveau legătură cu ceea ce gîndisem eu la nivel conceptual înainte. Erau mai vii, mai adevărate. Aceste lucruri mi le-am notat și le-am lăsat acolo, n-am început să scriu atunci.

Creația în sine nu-i un proces care se poate destăinui pentru a-l clarifica, ci se destăinuie singură pentru a putea găsi densitatea ei. Densitatea care există înăuntrul unui traseu în care creativitatea vine și din faptul că știi și nu știi, simți și gîndești. Acoperi mai multe zone. Simțirea poate veni pe cale muzicală. Auzi foșnetul unei frunze, apa care curge. Altădată vine de la un contact uman, cineva înjură în tramvai și auzi un anumit ton. Trebuie să trăiești cu toate nărilor dilatare, cu toate simțurile în alertă și

spiritul caustic.

Nu mergeam ca să mă inspire, ci ca să mă susțină. Eu cred foarte mult că nu există nici o valoare în expresia pe care o dau eu în teatru sau film unor gînduri decît conținutul uman pe care l-am acumulat datorită unui anumit tip de existență. Am trăit cutremurat, dar și împlinit de viață. Am trăit în șocul legat de pușcăriile tatălui, de cancerul mamei, de al soției și în același timp am trăit, pentru că este aceeași soție, am copii împliniți, încă fac meseria asta, încă mă bucur de contactul cu generația tînără. Acest contact m-a întreținut.

ceri, i-a zis „moia polovinka”, adică „jumătatea mea”. I-am spus traducătorului, care era din Basarabia și care tradusese înainte Sorescu, că tipul de haz e gogolian, nu e un haz legat de un univers pitoresc, imediat, mic. Și asta nu pentru că eram eu deștept, ci pentru că însuși Caragiale, în opera lui, vorbește despre acest tip de univers, de amplitudinea tragică a comediei sale.

Mai sînteți legat de scena rusă și prin faptul că sînteți singurul regizor român care a lucrat la Teatrul de Artă din Moscova. Ce v-a învățat acest teatru și altele nu v-au arătat?

De la studenții mei am învățat să ne bucurăm împreună, iar de la cei din străinătate, în principal, că avem o limbă comună: teatrul.

Și mai e ceva. În timp ce mă sting, mă înalț. Și în timp ce conștientizez că această etapă e ultima, știu că energia e ca și atunci. Atunci cînd aveam 20 de ani, cînd aveam 30 de ani. În structura unui artist este important tipul de vibrație. În timp ce lumea trăiește ceva, un artist aude și simte altfel ceea ce trăiesc ceilalți. El nu e diferit de lume, dar o simte altfel.

În structura unui artist este important tipul de vibrație. În timp ce lumea trăiește ceva, un artist aude și simte altfel ceea ce trăiesc ceilalți.

Înăuntrul acestei alerte trebuie să ai liniștea de a gîndi, de a selecta și de a pune în pagină un univers care intersectează mereu în prezent, aici și acum, ceea ce există de mult. Pentru că toată arta se referă la două întrebări: de ce și pentru ce. De ce trăim? De ce murim? Pentru ce trăim? Asta în cazul unei arte unde există o dorință de spovedanie.

Deci nu există o regulă, eu fac acest traseu diferit la fiecare operă. Probabil există o constantă, dar această constantă era într-un fel la 30 de ani, altfel la 50, de fiecare dată ne reinventăm pe noi în opera noastră.

Un artist nu e diferit de lume, dar o simte altfel

Dar la mormîntul lui Eminescu de ce mergeați?

Am mers la mormîntul lui Eminescu ani de zile, de obicei cînd plecam în străinătate, era ca o binecuvîntare. Aveam nevoie să plec cu o stare de adîncă bucurie și în același timp cu un partener de gînd. M-am format citind Eminescu. Dar tot atunci mergeam și la mormîntul lui Caragiale care era alături pentru că el era celălalt pol, era

Conștientizează el acest lucru?

Cîteodată conștientizează, cîteodată, pornind de la conștientizare, transfigurează. Capătă o imagine, care nu e reproducerea a ceea ce a văzut sau a trăit, este o sinteză și în același timp o purificare. Pentru că orice artă, indiferent de forma ei de manifestare, pînă la urmă susține un anumit tip de poetică. Acest lucru îl căutăm. Nu știu dacă îl găsim vreodată.

Familia artistică e, poate, ultima familie nobilă care își păstrează rangul nu prin bogăție, ci prin valoare

Ați regizat piesele lui Caragiale pre-tutindeni în lume, inclusiv în Rusia, unde ați fost întrebati cum de este considerat un dramaturg de referință. De ce nu era receptat la fel și de ruși?

Asta a fost din cauza faptului că era o traducere mediocră, care transpunea cuvînt cu cuvînt întîmplarea. Nu transfigurează, nu făcea echivalențe în limba rusă a operei lui Caragiale. Ca să dau un exemplu stupid, în text era „consoarta mea”, iar traducătorul zicea „moia jena”. Pînă la urmă, cel care a făcut textul, după cinci tradu-

M-am dus la Moscova cu un anumit tip de pioșenie apropiindu-mă de această scenă. Era scena pe care o știu toți oamenii de teatru din lume. M-am dus și datorită unei stări speciale pe care mi-au creat-o rușii prin Oleg Efremov, care era directorul artistic al teatrului la acea dată. Ei m-au selectat pe mine împotriva recomandării oficiale făcute de Ministerul Culturii, care îl propusesse pe Horia Popescu. Eu le-am povestit cum voiam să fac „O noapte furtunoasă” și cînd ministrul nu m-a trimis, rușii au spus că nu mai fac această reprezentație.

În primul rînd am văzut acolo acest tip de solidaritate, apoi am văzut arta actorilor ruși, atmosfera, care era diferită de cea politică. Pe stradă era o lume, acolo era o altă lume. Cel mai important lucru a fost solidaritatea artiștilor, a lui Efremov, a lui Smoktunovsky, la vizionare, cînd ministrul a vrut să interzică niște scene și ei au zis „Nu! Asta nu se face”. Apoi, contactul cu acest teatru a făcut ca faima mea în America să crească. Americanii m-au luat și datorită faptului că am fost la Teatrul de Artă din Moscova.

Aici se vede că familia artistică este unică, ea nu are frontiere în timp ce aparține culturilor diferite, e o familie nobilă, poate ultima care încă își păstrează rangul nu prin bogăție, ci prin valoare.

După 42 de ani în învățămînt, ce-ați putea spune că ați deprins de la studenții dumneavoastră?

Am învățat de la ei să nu știi și să nu renunți. Am învățat de la ei un fel de candoare a obrăzniciei, un anumit tip de tupeu. Tot de la studenții mei am învățat să ne bucurăm împreună, iar de la cei din străinătate, în principal, că avem o limbă comună: teatrul. Și tot ei mi-au arătat că, vrem, nu vrem, teatrul înseamnă dragostea și că trebuie să ne apărăm între noi. O carieră artistică începe undeva, atunci cînd ești tînăr și nu se termină nicio-

de Arte din Moscova

Începe atunci când ești tânăr și dată când ești bătrîn

dată când ești bătrîn.

Pe când erai student, în anul al II-lea de facultate, regizorul Lucian Pintilie și-a făcut apariția în timpul pregătirilor pentru piesa „Năpasta”. Cum a caracterizat ce a văzut?

El căuta distribuție pentru filmul lui „Reconstituirea” și, intrînd în UNATC (n.r.: Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”), a mers cu Laurențiu Azimioară, care era asistentul lui la teatru, în clasă și a zis „atîta simplitate la un student?”. Azimioară a avut noblețea să-mi spună mai tîrziu această poveste, care m-a întreținut, m-a bucurat. Pintilie a avut ochiul unui regizor care a văzut că acolo era altceva.

Tot de numele regizorului Pintilie vă mai leagă o întâmplare din vremea comunismului, cînd Sergiu Nicolaescu i-a trimis o scrisoare lui Nicolae Ceaușescu în care vă numea antipatrioți. De ce tocmai aceste două nume?

Asta este o scrisoare care a avut un efect foarte dur asupra vieții mele. Ea a apărut cînd eu eram deja un regizor cunoscut și făcusem „Noaptea furtunoasă” la Odeon, un spectacol care a fost foarte vizionat și cu mari probleme ideologice. Aiurea de altfel, pentru că eu făceam Caragiale. Și tot în timpul ăsta filmam „Înghițitorul de săbii”, iar Lucian Pintilie făcuse „D’ale carnavalului”.

Nu pot să spun că Sergiu Nicolaescu a semnat scrisoarea respectivă. El i-a trimis o scrisoare lui Ceaușescu în care spunea că aduce valută, că face, că are succes și scrisoarea asta avea o anexă, care nu era semnată și care spunea că „vreau să sesizez un fenomen periculos din filmul românesc”. El nota „antipatriotism prin Lucian Pintilie și Alexa Visarion”.

Acest lucru împreună cu situația

mea de copil al unui deținut politic și cu faptul că americanii au vrut să mă ia în Statele Unite ca să predau și să lucrez acolo au făcut ca organele de Securitate să mă avertizeze că pot fi trecut la înaltă trădare. Ei credeau că, de fapt, americanii nu voiau să ia regizorul, ci să mă facă agent CIA. Era o prostie!

Dar acest lucru și-a pus amprenta pe viața mea și pe controlul identitar permanent și în America, și acasă. Fiecare viză care mi se dădea era tot timpul sub un control și sub o strictețe.

Spectatorul trebuie să fie talentat pentru a veni la teatru sau a viziona un film, iar artistul trebuie să fie talentat pentru a face un spectacol sau un film.

Dar de ce credeți că a ales Sergiu Nicolaescu să procedeze astfel?

Nu știu de ce a făcut-o Sergiu Nicolaescu. Și pe mine, și pe Lucian Pintilie m-au întrebat ziaristii și fiecare am zis că domnul Nicolaescu trebuie să răspundă, nu noi. Pentru că nu mi se pare firesc să acuzi pe cineva pînă cînd nu știi exact de la ce a pornit. Nici Pintilie și nici eu nu am răspuns acuzîndu-l pe Nicolaescu. S-ar putea ca el să fi făcut lucrul acesta, dar vorba lui: „Dacă am făcut asta, a fost o ticăloșie”.

Poate fi și din cauza filmului „Înghițitorul de săbii”, în care se resimțeau oarece acuze la nivelul relației artist-putere?

Sînt mai multe lucruri aici. Este o parabolă despre relația aceasta, artist-putere, despre degradarea degradării, despre incapacitatea unei societăți de a sesiza adevărul, despre singurătate și despre alertă într-un sistem care mistifică. Filmul începe cu acea dezvelire a monumentului în care eroul adevărat este orb și nimeni nu-l vede, iar ceilalți nu fac altceva decît să manipuleze și să distrugă identitatea fiecărui artist. Este vorba despre artist și putere, despre singurătate și despre cum nu sîntem în stare, într-o anumită structură socială, să avem un sentiment de revoltă.

Atunci, ei au trecut la ideea că eu critic armata română. Armata reprezenta forța, nu ea era în joc. De altminteri, eroul care era orb era din armată. Nu armata era problema, ci tipul de dominație și hegemonia dictaturii.

Regizorul e cel care dispare în spectacolul său

Dînd ca exemplu filmul lui Mircea Daneliuc, „Iacob”, ați punctat că un regizor cu har sugerează, nu arată. Cîți dintre spectatori credeți că apreciază sugestia?

Dacă spectatorul ar trebui să aprecieze sau nu, eu nu știu. Dar știu că trebuie să fie talentat pentru a veni la

teatru sau a viziona un film, iar artistul trebuie să fie talentat pentru a face un spectacol sau un film. Deci avem obligații și unii și alții, dar diferite. Înțelege atît cît poate să înțeleagă.

Ceea ce e legat de filmul lui Mircea Daneliuc (n.r.: „Iacob”, realizat după nuvela „Moartea lui Iacob Onisia”, de Geo Bogza) este faptul că există un regim literar, în care a fost scrisă această bucată, la o anumită perioadă sau într-un anumit context și un film care a fost făcut într-o altă perioadă. Mijloacele sînt diferite și e

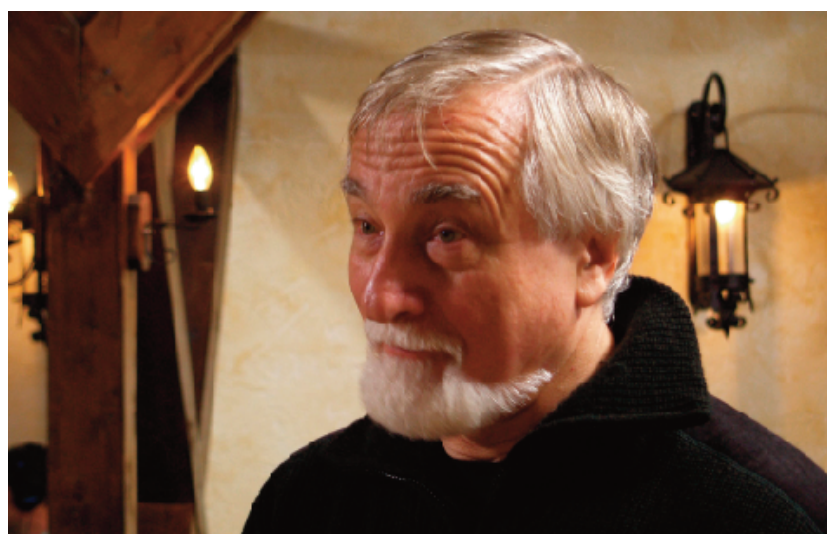
firesc să fie diferite, iar ilustrarea unei opere în alt regim nu e niciodată o reușită. Întotdeauna există un mod de a reinventa opera, cîteodată trădînd-o, dar cîteodată trădarea înseamnă amplificare sau, pur și simplu, născînd o altă operă. Filmul „Iacob” nu se numește „Moartea lui Iacob Onisia”. Are un alt autor.

Întotdeauna există un mod de a reinventa opera, cîteodată trădînd-o

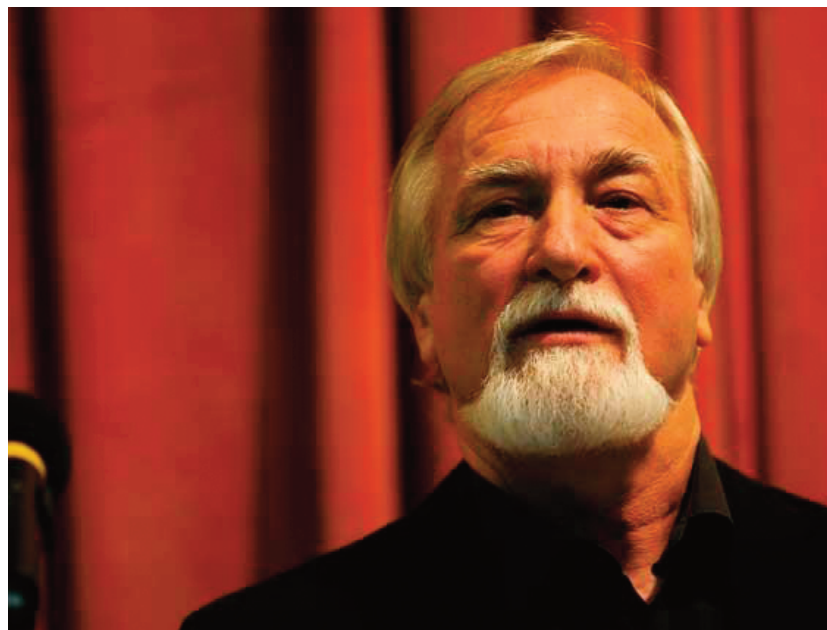
Ați spus într-un interviu că regizorul este un conducător, iar dumneavoastră nu sînteți unul. Atunci ce sînteți?

Cîteodată ne jucăm cu ceea ce încercăm să spunem mai profund despre puțințele și neputințele noastre. Regizorul este cel care e gînditorul spectacolului, în primul rînd. E cel care răspunde privind construcția expresivă a spectacolului și e cel care dispare în spectacolul lui. În timp ce actorul se naște de fiecare dată prin spectacol, regizorul dispare în spectacol. Ființa lui, harul lui, virtuozitatea lui sînt preluate de spectacol. Deci e un conducător al unor momente de slăbiciune. El atunci trebuie să conducă, altfel e un inițiator, un mag. Magie. Uitați-vă la Purcărete, face magie.

Cea mai bună definiție, pe care nu am cum să mi-o însușesc pentru că deja a formulat-o Peter Brook, este că regizorul e un ghid prin scenă. E obligat să îi ducă mai departe. Dar și definiția aceasta, că e gînditorul spectacolului, e mai legată de mediul academic. Asta nu înseamnă că actorii nu sînt gînditorii spectacolului. Mie nu îmi place regia în sensul că un spectacol trăiește numai prin virtuozitățile regizorale și nu prin ansamblul lui care înseamnă joc, care se modelează în funcție de un concept și care se împlinește printr-un concept. Mi se pare prea puțin. Să fii regizor ca să ai puterea înseamnă că ai un handicap undeva. Regizorul e un om care știe de fiecare dată că nu trebuie să te oprești acolo, ci că trebuie să faci următorul pas. ■

Creația în sine nu-i un proces care se poate destăinui pentru a-l clarifica.

Cîteodată ne jucăm cu ceea ce încercăm să spunem mai profund despre puțințele și neputințele noastre.

Regizor de o viață

Alexa Visarion s-a născut în Boțoșani, însă pașii l-au purtat de-a lungul timpului din China pînă în America, unde a mers ca să învețe arta teatrului de la maeștrii lumii. În țară, a montat peste 100 de spectacole și a realizat scenografia pentru 15 dintre acestea, printre care „Năpasta”, „O noapte furtunoasă”, „Pescărușul” sau „Richard II”. Caragiale îi este drag încă din clasa a VIII-a, cînd a înscenat „Conul Leonida față cu reacțiunea”, așa că l-a luat cu el pretutindeni, pe scenele din Germania, Suedia, Islanda sau Rusia, unde a lucrat ca regizor la Teatrul de Artă din Moscova, o carte de vizită cu care a străbătut mai ușor continentele.

A ecranizat și „Năpasta”, unul din cele șapte lungmetraje ale sale. Înainte de acesta, a mers la Boston și la New York cu alte două filme, „Înghițitorul de săbii” și „Înainte de

tăcere”. Filmele și spectacolele regizate de Alexa Visarion au fost laureate la Moscova, Arezzo și San Sebastian, iar pentru întreaga sa carieră a fost distins cu Premiul Academiei Române – Aristizza Romanescu și Premiul UNITER de Regie.

De-a lungul celor peste 40 de ani de cînd e profesor, a cunoscut studenți români și străini de la care spune că a învățat să nu renunțe și pe care îi îndeamnă să își caute locul lor în lumea acestei arte. „Nu se poate face carieră jucînd numai în zona a ceea ce știi și poți. Aduc în discuție riscul. Vorbesc despre a sări de la trapez, fără plasă dedesubt. Trebuie să faceți posibilă o împlinire care vine ocazional: aceea de a fi cunoscut și dorit.” Alexa Visarion îi mai învață pe discipolii săi că un actor este în spectacol în fiecare zi, că el exersează tot timpul. Că trăiește cu arta sub piele o viață întreagă.

”

În timp ce mă sting, mă înalț. Și în timp ce conștientizez că această etapă e ultima, știu că energia e ca și atunci. Atunci cînd aveam 20 de ani, cînd aveam 30 de ani.

În Botoșani, bibliotecarii rescriu poveștile cărților

Aceștia au înțeles că e nevoie să aducă Internetul de partea cărților.

Angajații Bibliotecii Județene din Botoșani reușesc să-și țină încă cititorii aproape și să fie mai mult decât oamenii care scot de pe rafturi pagini vechi de literatură. Deschisă în 1882, una dintre primele trei biblioteci din țară s-a scuturat de praf ca într-un basm, s-a dat de trei ori peste cap și a îmbătrânit cu în-suflețire, întinerind. Bibliotecarii, chiar dacă și-au construit întreaga viață în jurul vorbelor turnate în tuș, și-au dat seama că slovele pot vorbi frumos și altfel decât prin cuvântul scris. L-au trecut în pași de dans, în jocuri din hîrtie și-n imagini, ca să le amintească oamenilor de el. Așa au reușit să țină poveștile în viață, sălile de lectură pline și i-au făcut pe botoșăneni să ceară cîte-o porție de carte pînă și noaptea.

În clădirea veche de 132 de ani și-au găsit locul și cărțile electronice.

Andrei MIHAI | mihaicandrei@yahoo.com

Alexandru Vasilache este bibliotecar de aproape 20 de ani. Din 1996, de cînd a intrat pentru prima dată pragul clădirii, e singura legătură dintre cititori și cărțile din filiala numărul 2 de pe strada Grivița din Botoșani. Știe aproape fiecare volum din camera micuță, însă suflul îi este tot mai greu pe măsură ce tinerii, care veneau odată cu zecile, acum se îndepărtează tot mai tare de lectură. „Înainte nu îi puteam primi pe toți. Veneau cîte două sute pe zi. Îi țineam afară pe o parte, așa erau de mulți, și stăteau la rînd. Acum dacă mai vine cineva din sfert, în sfert de oră, iar mulți vin pentru Internet”, spune bărbatul făcînd semn spre calculatoarele din fața sa.

Cînd a simțit că dragostea pentru lectură a început să se stingă, bărbatul de 62 de ani a început să pună la cale evenimente care să fie pe placul elevilor și care să le aducă aminte că poveștile cele mai frumoase se găsesc, totuși, în pagini de carte. „Organizăm tot felul de acțiuni, facem expoziții. Aici avem o mică expoziție de epigrame făcute de mine, catrene vesele. Ca să-i mai înveslesc un pic pe copii”, spune încurcat bărbatul. Pentru copiii de grădiniță a adus cărți de colorat și, chiar dacă mulți dintre prichindei nu știu încă să citească, organizează serbări și jocuri împreună cu educatoarele. „Așa-s de triști copiii de astăzi. Și nici nu au învățat să viseze”, se plînge bătrînul.

Deși tinerii vin mai mult îndemnați de profesori să citească, biblio-

teca a devenit locul de unde mulți dintre pensionarii și casnicele din cartier își găsesc evadarea de la grijile zilnice, iar Alexandru Vasilache știe că Sandra Brown sau romanele de aventură nu se prea odihnesc pe raft. Totuși, pentru el, Dostoievski și Tolstoi sînt autorii cei mai apropiați de suflet și îi este inima grea că nu a reușit să insuflă această dragoste și altora. „Nu este seară în care, înainte să mă culc, să nu citesc macar 50 de pagini și chiar dacă nu mi-au plăcut niciodată rușii, nu mă pot despărți de literatura lor”, îmi spune cu o convingere ștregăreas-că bărbatul.

Alfabet din patru zări

Mai bine de jumătate din viață și-a petrecut-o printre cărți și Cornelia Viziteu, directorul Bibliotecii Județene din Botoșani. Femeia micuță și sprinteră ca o școlăriță așază volumele în rafturi din 1986, iar zece ani mai tîrziu a ajuns și la conducerea instituției.

Înainte de asta a fost însă profesor de franceză și chiar dacă i-a plăcut să predea, printre paginile prăfuite și-a găsit, de fapt, locul. „Nu mă văd în altă parte. Biblioteca e ca un vis împlinit. Aici mă simt acasă. Mie nu mi se pare mult oricît aș sta aici”, spune bibliotecara apăsînd pe ultimele cuvinte. Atît de atașată este de clădirea plină de cărți încît în Ajunul Crăciunului a plecat la Bacău să cumpere lămpi pentru sala de lectură. „Cred că atmosfera este

foarte importantă și de aceea am căutat mereu ca totul să fie elegant. Văzusem în treacăt într-un magazin din Bacău niște lămpi verzi, elegante, și am zis că trebuie să avem din acelea la Botoșani”, își amintește Cornelia Viziteu.

A înțeles totuși că, pentru a păstra vie biblioteca, e nevoie să devină mai mult decât niște intermediari între cărți și cititori și că e neapărat să aducă Internetul de partea cărților. „Am reușit să informatizăm aproape 80% din bibliotecile din județ, să aducem calculatoare, scanere și retroproiectoare, la care să poată avea acces gratuit publicul”, spune cu mîndrie femeia îmbrăcată cochet, zîmbind calm.

Anul trecut ușile bibliotecii s-au deschis pentru mai bine de 400 de cursuri și ateliere, iar Botoșaniul cel tînăr și cel bătrîn s-a adunat curios la intrare. Cel mai amplu dintre proiecte a fost cel din vacanța de vară, cînd elevii au învățat chimie, engleză, franceză, greacă, japoneză, coreeană, turcă, matematică sau gramatica limbii române de la voluntari și de la angajați. Tot atunci, pe culoarele burdușite cu romane, copiii au învățat printre degete figurine din hîrtie la atelierele de origami. Alteori și-au vîndut nestatornicia pe cîțiva pași de dans, pe străzile orașului.

„Pe lîngă relația strînsă pe care o avem cu oamenii din Botoșani, avem multe relații și cu diaspora, cu românii din străinătate. Avem o cultură bogată și ar fi păcat să nu o facem cunoscută întregii lumi”, îmi spune încet, ca și cum ar scăpa un secret, Cornelia Viziteu. De aceea au deschis biblioteci la îndemîna celor plecați departe de casă. Cărțile din Botoșani au ajuns în Canada, în Chile la Centrului Cultural de Studii Românești „Mihai Eminescu” din Santiago sau la Biblioteca Civica Mestre din Veneția.

În această vară se va deschide o bibliotecă românească și la Universitatea Macedonia din Salonic. „Cred că este bine să înființăm astfel de centre pentru că românii noștri au împînzit lumea, dar nu numai pentru asta, ci mai ales pentru că este bine să ne prezentăm așa cum sîntem cu adevărat. Avem un patrimoniu foarte bogat și ar fi păcat să nu-l

prezentăm lumii”, spune hotărît femeia.

Bibliotecarii paginilor web

Pînă la jumătatea lui februarie a acestui an s-au scris 250 de abonamente noi. Mai puține decât în anii trecuți, însă bibliotecarii se străduiesc să le păstreze pe cele 24 de mii care sînt active, adică cititorii statornici ai bibliotecii, iar cele 40 de calculatoare, care au acces la Internet, le vin în ajutor. Sabin Pîrvan, așezat în fața monitorului plin de cifre, îmi înșiră toate aceste date fără să se uite în ecran, ci doar mai verifică cu coada ochiului. gesticulează larg și face pauze scurte, cît să-și mai tragă răsufierea.

El este cel care predă cursurile de IT pentru bătrîni și se laudă cu mai bine de 400 de elevi care au învățat de la el să folosească un calculator. I-a trebuit răbdare, apoi, să le explice unora și cum să se conec-

tăm la Internet. De-aici, însă, au pornit alte nevoi. A început să le predea celor mai în vîrstă limba engleză, iar acum îmi explică cît de importante sînt aceste cursuri pentru ei. „Trebuie să fii mereu atent la trebuințele lor. Nu trebuie doar să le livrăm cărți oamenilor, ci să-i ascultăm și să le oferim ceea ce ne cer. Altfel lucrurile nu vor avea niciodată continuitate”, îmi explică bărbatul de 36 de ani.

Totuși, tot cărțile sînt cele mai importante avuții ale bibliotecii, așa cum crede și Iulian Moldoveanu, cel care are în grijă Fondul Documentar „Mihai Eminescu”, donat de Ion C. Rogojanu, un colecționar și filolog român. Din cei 45 de ani ai săi, 12 i-a petrecut între cei patru pereți ai locului, iar în acest timp a învățat istoria fiecărui

volum ori obiect de mobilier. Acolo s-au adunat, peste ani, lucruri folosite, măcar atinse de vreun poet al secolului al XIX-lea. Altele sînt doar amintiri ale vremurilor. Vorbește calm, cu degetele încrucișate pe birou, de parcă ar citi totul dintr-o carte. Totuși vocea bărbatului înalt și brunet se schimbă cînd vorbește de „seria de 11 volume, pe care nici biblioteca Academiei nu o are întreagă. Avem volumul de poezie a lui Eminescu îngrijit de Titu Maiorescu, și multe cărți de critică din acea vreme” spune el făcînd un semn spre volumele așezate în spatele unor rafturi învelite în sticlă. Bibliotecarul vrea ca fondul să cuprindă tot ce s-a scris despre Eminescu, iar operele sale să poată fi găsite în întregime aici, cu tot cu urmele lăsate de poet în colbul străzilor botoșănene.

Iulian Moldovan are un proiect „al lui”, care îi răpește „fiecare clipă de timp liber”. Ar vrea ca în

Ca să fie la îndemîna românilor plecați departe de casă, cărțile din Botoșani au ajuns în Canada, în Chile la Centrului Cultural de Studii Românești „Mihai Eminescu” din Santiago sau la Biblioteca Civica Mestre din Veneția.

sălile bibliotecii să se țină cluburi de arhitectură, filozofie, psihologie, geologie sau mitologie, care să se sfîrșească cu drumeții și excursii. „Mai ai nevoie și de o pauză după ce citești, iar natura este cea care îți pune cel mai bine gîndurile în ordine.”

Angajații Bibliotecii Județene din Botoșani au și uitat că acela este locul lor de muncă. „Acasă” are sens pentru ei doar dacă se află în mijlocul cărților și de aceea încearcă permanent să facă cît mai puțin plictisitoare experiența celor care îndrăznesc să le calce pragul. Au învățat să dea mai mult cînd oamenii le cer doar o carte și-au devenit profesori, prieteni, ori ghizi. Și toate acestea doar pentru ca pe volumele din rafturi să nu se așeze încă praful. ■

Directorul a adus lămpile din Bacău în ajun de sărbători.

Liviu și Cătălin spun că toate afacerile pornesc de la o lipsă sau de la o nevoie, iar dacă mai găsești încă 20 de oameni dispuși să plătească pentru ceea ce le oferi poți deja să consideri că ți-ai pus ideea pe roate. Cu peste 20.000 de studenți din orașe ale Moldovei care învață în campusurile ieșene și cu părinți care încă le mai trimit mîncarea în pachete, Poșta Studențească e ca o ședință săptămînală. A celor pentru care gențile cu mîncare livrate „de la ușa părintelui la ușa copilului” sînt încă un semn de răsfăț pe care îl primesc în schimbul a cîtorva lei.

Portbagajul care aduce studenților grija și pachetul de acasă

Bucuriile calde sînt trimise de părinți din 13 orașe ale Moldovei.

De Crăciun, afacerea a primit cadou o dubiță care se umple cu mîncare proaspătă la sfîrșit de săptămîină.

Mădălina OLARIU | madalina.olariu@yahoo.com

„Apucă-te tu să faci dacă nu îți place ceea ce ți se oferă”, a fost motivația pe care Liviu i-a dat-o lui Cătălin în 2008 atunci cînd porneau prima afacere, în Pitești, o revistă pentru bărbați cu articole despre mașini și sport. O încercare de a se pune în pielea propriilor șefi, care a eșuat din cauza crizei. Cătălin consideră însă că fiecare eșec este un semn al evoluției, iar lucrurile nu trebuie făcute doar la intensitate de 80%, ci cît mai aproape de

un pachet foarte greu, cărat de o doamnă singură. Și mi-am amintit de mine și chiar mă gîndeam cum l-ar fi dus ea singură pînă la gară sau cum l-ar fi tîrît copilul ei prin oraș”, spune bărbatul ale cărui trăsături au rămas încă aceleași ca în vremea studenției.

Matematică pe patru roți

În cele trei zile ale sfîrșitului lor de săptămîină, pe agenda celor doi

Primii clienți au fost dublați ca prin minune de una dintre mamele care a avut curaj să lase pachetul cu mîncare al copilului său în mașina celor de la Poșta Studențească.

perfectiune, indiferent de susținerea de care ai parte. „Să nu primești sfaturi de la cei care nu au făcut acel lucru”, spune tînărul care crede că majoritatea oamenilor vorbesc prin prisma temerilor și nu din experiență, încercînd, inconștient să-i țină și pe ceilalți la același nivel.

Serile petrecute în bucătărie pînă dimineața, răsfoind și reciclînd orice gînd care avea legătură cu a aduce în Iași pachetele studenților din zona Moldovei s-au concretizat abia în toamna lui 2013, cînd, așezate atent pe bancheta din spate a mașinii, primele pachete cu mîncare ajungeau la destinatari. Tinerii nu au fost nevoiți să facă vreun efort de imaginație sau să încerce să îi înțeleagă pe studenți înainte de a porni afacerea, pentru că ideea mustea în mintea lor încă din vremea studenției lor. De atunci, de cînd Cătălin își aștepta tremurînd pachetul de acasă, de la Suceava, care de multe ori întîrzia sau se poticnea printr-o gară înghețată de atîta iarnă. „Cei care primesc mîncare de acasă, de la părinți, știu foarte bine despre ce este vorba. Chiar recent am adus din Fălticeni

stau scrise 13 orașe din zone diferite ale Moldovei, toate răsucindu-se în jurul unui Iași care seamănă cu un covrig polonez. Așezat exact în centru, cu celelalte orașe gravitînd în jurul său, atît de înșiropat și de aromat asemenea felurilor de mîncare care stau pitite în genți de toate dimensiunile. Pentru a putea ajunge în fiecare oraș, Liviu și Cătălin trebuie să parcurgă zilnic aproximativ 400 de kilometri, iar pentru a se încadra în timp pentru studenți și pentru părinți, trebuie să zăbovească o jumătate de oră sau, rareori, o oră în fiecare oraș. „Cel mai greu a fost la început cînd nu cunoaștem nici o stradă, ne mai ajutam cu Google Maps, cu GPS, însă trebuia să cunoști orașul la nivel de scară, pentru că locul de unde luăm fiecare pachet este chiar de acasă, de la părinți”, povestește Cătălin numărînd pe degete clienții pe care îi aveau la început. De la doi – trei clienți țifnoși și neîncrezători care îi sunau pînă ajungeau la destinație, majoritatea s-au transformat în clienți atît de fideli, încît au învățat deja să se înscrie din timp pentru următoarea

săptămîină. Iar dacă s-ar fi întîmplat să fie nemulțumiți sau dacă pachetul nu ar fi ajuns intact, ar fi primit banii înapoi. Însă nu a fost vreodată cazul.

De asemenea, Cătălin subliniază că pe parcurs, au învățat că relația cu clienții trebuie întreținută pe toată durata drumului, lucru la care soția lui Liviu este considerată un ajutor de nădejde. „Faptul că mergem prin mai multe orașe într-o zi implică punctualitate atît din partea noastră cît și a părinților, de aceea îi sunăm înainte cu cel puțin jumătate de oră pentru ca ei să fie gata și doar să coboare”, mai adaugă acesta arătînd cum își calculează fiecare rută în funcție de consumul de combustibil, de kilometri, de timp sau în funcție de numărul pachetelor pe care trebuie să le aducă.

Ora 14.00, Piatra Neamț, vineri

Primele pliante răsfirate prin căsuțele poștale din Piatra Neamț au adus primii patru clienți care au fost dublați de una dintre mamele care a avut curaj să lase pachetul cu mîncare al copilului său în mașina celor de la Poșta Studențească. Și pentru că prima dată mîncarea a ajuns repede și aproape caldă, la fel cum fusese pusă în geantă, mama a dat de știre vecinilor, prietenilor sau chiar cunoștințelor de la Buhuși și Bacău. „S-a oferit să ne facă și un spot publicitar gratuit care a apărut la televiziunea locală de acolo, a vorbit tuturor cunoștințelor despre noi și ne încurajează mereu să mai mărim prețurile, spune că sînt prea mici. Acum ea este cea care strînge cîte trei – patru pachete și ni le aduce nouă”, explică rîzînd Cătălin. De la pungi de trei kilograme care pot fi livrate în Iași cu trei, cinci sau șapte lei, în funcție de distanță și pînă la colete mari și genți voluminoase care pot fi transportate cu opt, 12 sau 15 lei, tuturor li se găsește cu atenție un loc în portbagaj.

Ora 16.00, Bacău, vineri seară

În fiecare sfîrșit de săptămîină, venirea celor de la Poșta Studențească îi prinde aproape nepregătiți pe părinții din Bacău care abia ies de la serviciu și nu reușesc încă să pregătească bunătățile pentru copiii lor. „Știm că e incomod și oarecum din pripă pentru ei, fiind încă la muncă, însă acolo zăbovim cam o oră și îi așteptăm să își termine pachetul. Partea mai proastă acolo este că mereu ajungem la o oră de vîrf, iar Bacăul e destul de prost semaforizat”, spune zîmbind tînărul care se consolează cu ideea că au ajuns să cunoască orașele asemenea unor taximetriști cu experiență.

Ora 12.00, Botoșani, sîmbătă

E devreme, iar Poșta Studențească nu le-a intrat încă sub pielea botoșănenilor. Liviu și Cătălin își amintesc că în patru luni de zile au avut un singur client care să îi cheme pînă în nordul Moldovei. Însă

Ora 17.00, Vaslui, duminică seara

Cătălin spune că, în majoritatea orașelor, părinții au fost cei mai receptivi la serviciul „de la ușa la ușa”, studenții fiind aproape imuni la mulțimea de pliante pe care le primesc la cămine sau în căsuța poștală. Astfel, după cîte o zi de împărțit pliante prin fiecare oraș, numărul clienților a crescut de la cinci la aproape 100, iar cei 180 de lei pe care îi cheltuiau pe combustibil nu au mai rămas bani pierduți, ci s-au transformat în cîștig. „Îmi amintesc că astă-iarnă, cînd erau ninsoarele alea grozave, pînă sîmbătă seara aveam 14 comenzi, iar pe drum l-au mai sunat pe Liviu încă zece persoane. Nu ne așteptam la asta, el plecase singur cu o mașină mică și m-a sunat și pe mine să vin ca să putem lua toate pachetele”, spune bărbatul amintindu-și că acela a fost momentul cînd și-au dat seama că trebuie să ceară Moșului o dubiță cu care să poată prelua mai multe comenzi.

De atunci, cei doi caută să își mărească echipa cu cineva care să

Părinții au fost cei mai receptivi la serviciul „de la ușa la ușa”, studenții fiind aproape imuni la mulțimea de pliante pe care le primesc la cămine sau în căsuța poștală.

motivul nu este legat de neîncredere sau lipsa promovării, ci de faptul că există deja patru companii de transport în zone diferite ale orașului care livrează cît mai aproape de campusuri.

Tinerii spun că atunci cînd li se cere, se mai pot abate chiar și 15 kilometri pentru a lua cîte un pachet rătăcit prin vreun sat din preajma orașelor. Însă nu ar mai reuși să adauge noi puncte pe hartă, chiar dacă au primit cereri destul de mari și din alte locuri unde momentan nu ajung.

le poată prelua responsabilitățile și care să poată ține ritmul cu fiecare dintre cei 100 de clienți și 100 de studenți, ținînd cont că fiecare client are povestea lui. Liviu și Cătălin cred că Poșta Studențească este abia la început și că un astfel de serviciu nu ar putea să rămînă fără clienți, atîta timp cît există studenți și părinți. Pentru că orice criză economică ne-ar lovi în moalele capului, nu ar putea stinge grija părinților și nici umple stomacul studenților. ■

Din pământul uitării nu mai răsare decât **revolta neputincioasă**

Prima care deplînge soarta evreilor deportați e Maia Morgenstern, urmează un dans al numerelor, ca mai apoi să cadă anatema asupra tuturor „celorlați” muritori de rînd.

Scriitorul Barbu Fundoianu a avut parte acum 65 de ani de-un „Exil în pământul uitării”, undeva, în Polonia, la Auschwitz. Iar adevărurile lui despre Holocaust, criptate în poeme, au răsărit din acest pământ chircite și strîmbe, dureroase ca un dans frînt, ca un șir de trupuri trecute printr-o rafală de suplicii. Asta s-a întîmplat luni, 24 martie, de la ora 19.00, în Sala Mare a Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași. Trupa de dans a Teatrului Evreiesc de Stat din București le-a prezentat ieșenilor o coregrafie de Andreea Tănăsescu. Una suplă, bizară, neo-modernistă, expresionistă, în care disperarea, încrederea, alienarea, revolta neputincioasă și confuzia s-au împletit pînă la paroxism. Iar Maia Mongenstern a deplîns c-un vaiet gros și prelung venirea ploii. Acelei ploii care transformă oamenii în numere.

Degeaba evreii se iluzionează și încing un dans tradițional.

de Laura PĂULEȚ | laura.paulet@gmail.com

Nu e nevoie de nici un decor pe acel peron pe care oameni-s așteaptă sfîrșitul cu trupul cabrat de jalea de-a fi fost un popor ales. E suficientă o valiză și-o păpușă mică și diformă. Și de-un păpușar, care e acolo, pîndește precum Big Brother. Și de niște lumini puternice, dar înfundate. De-un roșu aprins, tăios în clar-obscur, de contururi de ființe șterse sau contururi șterse de ființe. Și strigătul, ah!, acel strigăt pe care nu-l aude nimeni, fiindcă oamenii – ceilalți oameni sînt surzi. Nu aud cum cei deportați își duc existențele anodine între viață și moarte, într-un monolog sau într-un dans schizoid. Prima care strigă e Maia Morgenstern, apoi e un dans al numerelor, ca și mai apoi să cadă anatema asupra tuturor „celorlați” muritori de rînd, ca în discursul de final al

Luceafărului emineascian. „Dumnezeu e mort!” N-a spus-o Nietzsche sau o fi spus-o și el, dar n-avea dreptul. Din pieptul evreilor care știu cum „se transformă corpul în suflet” acesta e singurul adevăr pe care trebuie să-l afle cei de acum, chiar dacă nu le pasă. Dar și publicul ieșean e mort, fiindcă la capătul reprezentației, spectatorilor răriți printre rînduri de-abia li se zbate viața între palme, iar cortina nu se mai ridică pentru ca actorii să primească încă un șir de aplauze. Din pământul uitării pentru acel simbolic grup de evrei deportați nu mai răsare decât tăcere.

Un căpăt de viață cît un început de moarte

Pac-pac! La pământ toată lumea!

Stop dans, în coloană adunarea. „Nu mai ai de cine fugi”. Păi ce facem aici? „Oare la ce se gîndesc cînd trag în oameni?” Ei, tortionarii, care nu se văd. De fapt ei nu gîndesc, n-au cum să gîndească. Păpușarul, el e de vină, el care stă fie în mijlocul scenei, fie veghează din umbră. Mereu cu mîna ridicată. Mereu taie, mereu de sus în jos. Degeaba evreiiăștia se iluzionează și încing un dans tradițional sau o iau razna pe ritmuri moderne, or se pierd în dulceața unei balade care-i minte că timpul mai are răbdare. „Heil Hitler!” și oamenii se smulg unii din brațele altuia într-un dans al terorii și-al morții, ca și cum s-ar desprinde carnea de pe ei. Carnea de oase. Fiindcă le e foame, strigă foamea de se preling pe scenă. Cu toate astea răbdarea, ah!, din nou, „răbdarea e tot ce mi-a rămas” răsare o voce și porumbeii, da porumbeii gîndurilor

încă mai dau dau din aripi. Dar „păsări negre, de ce acoperiți cerul?”. E o confuzie de persoane aici, „eu, eu, văd, respir, merg” ori ba? „Voi, voi, noi, noi încetați!” vocea e a unui și a tuturor. A oamenilor care devin marionete alienate de voia Führerului. „Sînt redus la un simplu număr! Îmi duc viața în valiză! Nu mai e timp!” aceasta este cheia reprezentației.

Iar reprezentația de teatru-dans în memoria lui Barbu Fundoianu s-a vrut un strigăt repetat pînă la paroxismul acela al vinovaților fără vină. Pe una și mai multe voci. Pînă poate o să răzbată și prin carnea spectatorilor. Fiindcă cel ce a fost evreu de origine română, critic literar, eseist, poet și publicist și-a petrecut ultimele clipe așteptînd trenul morții agățîndu-se de cuvî-

te, de-un jurnal și de-o corespondență din locurile în care a stat ascuns sau a fost ținut prizonier. Și această așteptare nu putea fi decât strigată, urlată sau îmbrăcată într-un dans mereu frînt.

Sugerînd pendularea perpetuă dintre o speranță forțată și conștiința sfîrșitului. Iar acest balans a vrut să fie un fel de cuțit înfipt de mai multe ori în perdeaua de iluzii care se spulberă pe gînd ce trece și se preface din porumbel în pasăre neagră. Nu, noi nu știm ce înseamnă ca cerul să cadă atît de jos încît să se confunde cu pământul. De aceea tropotul pașilor de dans a sunat ca un secundar care măsoară destrămarea. Să ne anunțe c-a fost și că nu s-a terminat. Păcat că nu a fost nimeni să înțeleagă, deși am văzut și-am auzit. ■

MĂȘTILE IMORALITĂȚII

Un atom în crepuscul

de Ana Maria BUCUR | ana.bucur94@yahoo.com

Interese, minciuni, secrete învelite în mister și legate bine cu o fundă de ironie. Servite cu eleganță vicioasă, acestea încheagă o acțiune complexă în care un bărbat se sinucide din cauza greșelilor și a indiferenței femeilor din viața lui. Astfel că soția, soacra, sora și fiicele îi fac viață imposibilă de trăit.

Comedia polițistă a dramaturgului francez Robert Thomas „Opt femei la interogatoriu” a fost jucată de tinerele din anul III-lea de la specializarea Actorie sub îndrumarea prof. univ. dr. Emil Coșeru joi, 27 februarie, în Sala Studio a Universității de Arte „George Enescu”.

Reunite cu ocazia sărbătorilor de iarnă, femeile se află în casa celui mai influent și bogat om al familiei, soțul lui Gaby, o femeie brunetă, cu care nu mai avea în comun decât cele două fete. Din cauza viscolului, acestea rămîn blocate în casa unde a fost găsit bărbatul fără suflare. Pentru că nu pot chema poliția din cauza firului de telefon tăiat, acestea își asumă rolul de detectiv. Din do-

rința de a scăpa de sentimentul de vinovăție, femeile încep a se bănui una pe alta de uciderea lui.

Un criminal cu mai multe fețe

„Ce? Doar pentru că a murit el nu înseamnă că trebuie să murim și noi de foame”, spune cu gura plină de prăjituri cumnata, stîrnind rîsete în public. Deși avea o pasiune bolnavă pentru el, dispariția acestuia nu înseamnă decât un lucru: acela că de acum încolo va fi lipsită de condiții luxoase. Asemeni fiicei sale, soacra profitase de banii și de bunăvoința ginereului. Deși ceilalți o credeau legată de scaunul cu roțile, spre uimirea tuturor, ea se ridică brusc pentru a-și consola fiica. „Mamy, ce-i cu piciorul tău?”, „Cum adică ce-i? Merge!”, răsună replicile bătrînei de un comic dureros.

Lucrurile nu sînt ce par a fi, inocența și suferința reprezintă măști ale unor fapte imorale. Prin dedica-

rea totală pentru obținerea propriei fericiri, femeile devin inumane uînd de sentimentele și problemele bărbatului în care au găsit mereu un sprijin.

Piesa amintește de replica lui Balzac „Zeul la care se închină toți este banul”, deoarece ele gravitează în jurul lui doar pentru a obține beneficii în urma afacerilor. Soția se pregătește să fugă cu amantul, sora îi cere bani pentru a-și întreține iubitul, iar soacra îi fură acțiunile. Ecoul replicii „Voi toate sînteți criminalul!” răsună apăsător în toată sala, de parcă și publicul a fost vinovat prin prezența la măturile rușinoase.

Odată cu lumina sosește și explicația fiicei mai mici. „Am văzut cum suferea tata și mi-a fost milă de el. Eu am pus la cale toate astea pentru ca el să poată ști despre faptele voastre.” Ea este cea care a tăiat firele de telefon, a spus că sora ei are un copil din flori și a ascuns injecțiile lui Augustine pentru a o face să măturisească.

Deși la început moartea soțului lui Gaby a fost înscenată, trădările femeilor din viața lui se concentrează în decizia de a-și lua viața cu ade-vărat. ■

PRIMĂVARA LA TÎRG

Vedeta lui martie pusă la tarabă

de Paul ANDRICI | paul.andrici2002@gmail.com

De pe 24 februarie pînă pe 2 martie, în fața Mănăstirii Golia a fost o atmosferă de iarmaroc, cu negustori din diferite generații care au scos la tarabă mărtișorul. În ciuda faptului că vremea nu a ținut cu vînzătorii de podoabe bicolore, tîrgul de expoziții a adunat trecători curioși de creațiile meșteșugarilor, care au fost mai creativi anul acesta. Pe lîngă deja menționatul mărtișor, la vînzare se puteau găsi tot felul de ornamente și bijuterii, de la lăntișoare pînă la pietre colorate decorative.

Dintre cei aproape 20 de comercianți s-au format două tabere: cei care au venit cu produse frumos împachetate și cei care au pregătit handmade-uri, unele croșetate, iar altele pictate cu o migală de ceasornicar. Mărtișoarele lor erau aglomerate de culori, însă asta nu ascundea siluetele de ghiociei și păsări. Au fost și produse personalizate, din care puteai să alegi orice nume doreai, iar meșteșugarii care și-au făruiat singuri mărti-

șoarele și-au dosit ustensilele folosite, murdare de culoare și mărunțite, după scaunele albe din spațele corturilor.

Lîngă taraba acestora o femeie la vîrsta mijlocie încerca să vîndă mărtișoare cu animale aurite, pitorești, în mare parte pisici sau alte înaripate ce păreau pe punctul de a-și lua zborul dacă nu le atîrnau motoceii. Deși penele lor plastificate erau mult prea grele să gliseze prin văzduh, au avut mai mult noroc la gîtul unor domnișoare, sub forma unor lăntișoare ce se clătină ușor.

Creațiile unor copii de clase primare au fost, însă, vedetele tîrgului, în special pentru mai multe femei în vîrstă, care se minunau cu voioșie la micile șnururi și pietricele nuanțate de diferite culori. Pentru o bună parte dintre ele, mărtișoarele le aduceau aminte de cadourile făcute de nepoții lor, ce le-a convins pe o parte din ele să cumpere și vreo patru, cinci astfel de podoabe. ■

Cea mai aprinsă linie telefonică în ultimele zile trebuie să fi fost cea care duce spre liderul Rusiei. După ce acesta a primit aprobare pentru a trimite trupe militare în Peninsula Crimeea, liderii occidentali au încercat să afle cât durează, pe ceas, să-l convingă să le retragă, măcar de dragul legilor internaționale. Însă Putin are de partea lui un est ucrainean puternic rusofon, care așteaptă ca intervenția în Crimeea să-i „salveze” de ultranaționaliști și de pro-europeni. Totuși, chiar și cu 15.000 de soldați moscoviți în peninsula, Vestul încearcă să păstreze măcar Ucraina continentală întreagă.

Putin încearcă apele Ucrainei cu armata Rusia a luat înapoi Crimeea, „cadoul dat poporului prieten”.

Soarta Republicii Autonome Crimeea pare să fi fost hotărâtă de la primele trupe rusești coborâte în peninsula.

Cutremur politic în Ucraina

Correspondență din Chișinău

Trăim de câteva luni, la Chișinău, și, cu mai multă intensitate, în ultimele două săptămîni, evenimentele dramatice de la Kiev. Motivul e simplu: Basarabia face parte din aceeași „placă tectonică”, aici, în vestul fostei URSS. Dacă se va rupe Ucraina, ne poate trage și pe noi în același abis... Joi, 27 februarie, Parlamentul European a votat abolirea vizelor de călătorie pentru cetățenii Republicii Moldova, ceea ce înseamnă că de-acum încolo vom avea măcar șansa să ne salvăm ca indivizi din vortexul ce stă să se adîncească la Răsărit de noi. Mulți basarabeni făcuseră această opțiune, pentru ei și familiile lor, prin redobîndirea cetățeniei române, dar abia azi putem spune că argumentele europenității capătă o consistență verificabilă. Și când te gîndești că pînă în toamna trecută favorita indiscutabilă a Occidentului, marea miză geopolitică în fostul spațiu sovietic era

Ucraina, oricât se grăbea să laude Bruxelles-ul mica „poveste de succes” a moldovenilor...

Maidanul a cîștigat bătălia. Regimul Ianukovici, condamnat deja prin refuzul de a semna Acordul de Asociere la Uniunea Europeană, își pierduse orice drept la apel o dată cu primul glonț tras de lunetiști asupra protestatarilor din centrul capitalei ucrainene. Când totul amenința să degenereze într-o baie de sînge la scara întregii țări, un „desant diplomatic” european, în frunte cu energicul ministru de Externe polonez Radosław Sikorski, l-a convins pe Ianukovici în cursul zilei de vineri, 21 februarie, să încheie un acord de armistițiu cu Opoziția. După aceea lucrurile s-au precipitat: președintele ucrainean a fost abandonat de trupele sale fidele și a trebuit să fugă.

Ucraina se află însă în fața altor mari provocări: colapsul economic și pericolul separatist. Moscova nu recunoaște legitimitatea noii puteri de la Kiev și pare tentată să aplice

tactica reactivării unor „Transnistrii” – cum o și face în Crimeea –, pe care le-a plantat peste tot în cuprinsul fostei URSS, pentru a zădărnici dorința de libertate a popoarelor subjugate.

Clasa politică moldoveană a avut reacții diferite față de evenimentele de la Kiev. Dacă Vlad Filat, în toiul masacrului din Piața Independenței, a cerut ca Ianukovici să plece, comunistul Mark Tkaciuk și socialistul Igor Dodon, imitându-l pe premierul rus Medvedev, i-au reproșat președintelui ucrainean că nu este destul de ferm în a curăța Kievul de „teroriști” și „fasciști”. Asemenea atitudini șocante, cînd nu empatizezi cu cel aflat în suferință și iei partea călăului, echivalează cu o demisie morală și sper să fie sancționate de opinia publică din Moldova. Mai ales că Tkaciuk și Dodon și-au probat deja disponibilitatea pentru „soluțiile” de tip Ianukovici din postura de înalți demnitari comuniști cu prilejul re-

voltei din aprilie 2009 de la Chișinău. Spre a nu se lăsa mai prejos, bașcanul găgăuzilor, Mihail Formuzal, i-a invitat la Comrat pentru recuperare medicală pe asasinii de la „Berkut”. Tiraspolul nu va rămîne nici el, desigur, un actor pasiv al dramei ucrainene, de aceea nu există în acest moment preocupare mai presantă pentru autoritățile moldovene decît întărirea securității naționale.

Deciziile noii puteri de la Kiev sînt, deocamdată, destul de contradictorii. Mandatul de arestare emis pe numele lui Ianuko-

Vitalie CIOBANU
redactor-șef *Contrafort*

vici sub acuzația de crime împotriva propriului popor și intenția de a-l preda Curții Penale Internaționale de la Haga reprezintă, se poate spune, un reproș indirect adresat actualei guvernări de la Chișinău, care nu a avut aceeași determinare în a-i deferi justiției pe vinovații de represiunea din aprilie

2009. Pe de altă parte, abrogarea Legii cu privire la funcționarea limbilor regionale – hotărîre ce nu prea cadrează cu valorile europene – poate adînci faliile din societatea ucraineană și servește Moscovei pretexte de intervenție.

Ce se va întîmpla mai departe cu vecinul nostru din Est? Integritatea teritorială a Ucrainei a fost garantată de marile puteri atunci cînd Kievul a renunțat la arsenalul nuclear moștenit de la URSS, dar nu este deloc sigur că escaladarea conflictelor separatiste va fi evitată. Deocamdată, schimbarea de la Kiev transmite un mesaj foarte clar: autoritarismul fără măsură, sfidarea propriei națiuni nu sfîrșește bine. EuroMaidanul este coșmarul actualei conduceri a Federației Ruse: într-o bună zi, cînd vor scăpa din mrejele propagandei delirante care se revarsă din toate canalele media controlate de Kremlin, rușii își vor pune întrebarea: de ce-am fi noi mai deosebiți, cu democrația asta „suverană” a lui Putin, de ce n-am avea și noi, ca ucrainenii, o democrație pur și simplu?... ■

Ucraina a pierdut Crimeea. Începe al doilea Război Rece

Pe 23 februarie, înainte chiar de fuga lui Ianukovici în Rusia, anticipam că Rusia nu va ceda Ucraina Occidentului și, dacă va fi nevoită totuși să o facă, în niciun caz nu va fi dispusă să plece din Crimeea și de la Sevastopol, unde și-a prelungit recent acordul de staționare a flotei de la Marea Neagră, pentru următorii 30 de ani.

Mai adaug acum că revanșa lui Putin pentru victoria pro-occidentalilor la Kiev nu se va opri aici: odată consacrat controlul total asupra Crimeei, vor urma tulburări și în alte zone majoritar rusofone din estul Ucrainei. Dar trebuie procedat metodic, pas cu pas. Un luptător judoka de opt dani, devenit președinte, știe să aștepte și să aplice loviturile numai la momentul pe care-l consideră potrivit, cînd victima sa este mai vulnerabilă. Ucraina, în formatul ei teritorial actual, nu are nici o șansă să adere la Uniunea Europeană sau la NATO, indiferent de entuziamul discursului noilor lideri de la Kiev sau chiar de voința majorității populației din vestul țării. Occidentul, de bună seamă, nu poate integra trupe rusești staționate pe teritoriile care ar adera astfel la structurile alianței.

Un teritoriu pe care se află un singur soldat rus este un teritoriu blocat din perspectivă integrării euro-atlantice. La fel este cu Transnistria, Abhazia și Osetia de sud, așa cum am mai spus: blochează perspectiva de aderare a statelor care le dețin formal. Din nefericire, politica internațională a ieșit din zodia constructivismului (scurtă, de altfel) și s-a întors în paradigma realistă, în care e vorba doar de putere și de interesele statelor. Restul, din

păcate, sînt povești. Frumoase, dar povești. Toate marile confruntări din istorie (inclusiv, să nu ne facem iluzii, Războiul Rece și cădere comunismului) s-au finalizat prin prisma raporturilor de putere dintre părți.

Singura mare putere a lumii care a avut forța imensă de a combina interesul strategic propriu cu mărșăvalorilor și principiilor democrației liberale a fost Statele Unite, intrate însă într-un *retreat* tactic în timpul lui Barack Obama și ușor obosite după războaiele de uzură din Irak și Afganistan, cu rezultate incerte și controverse. Rusia știe că America a intrat în repaus și crede că giganticul unchi Sam nu va trezi curînd. Putin ar fi putut juca în Ucraina la modul minimalist, mizînd doar pe cartea portului Sevastopol, sau maximalist, destrucțurînd practic statul ucrainean.

Acum însă, dacă tot s-a ivit „ocazia” cu „lovitura de stat fascistă de la Kiev”, de ce să se mai complice Moscova cu Acordul bilateral de staționare și clauzele lui complicate, limitative, și să nu-și „recupereze” Crimeea cu totul? Trupele rusești vor rezolva totul cu un drum, cum s-ar spune. Nici strategic, nici politic, nici militar, nici simbolic, sub nicio formă așadar Moscova nu va accepta să vadă într-o bună zi instalații NATO montate la Yalta, acolo unde, la sfîrșitul războiului, Stalin împărțea lumea cu anglo-americanii. Refluxul istoric al Imperiului Rus după 1990 și avansul Occidentului spre frontierele Rusiei au totuși un ultim aliniament strategic, o limită, o zonă tampon, dincolo de care Putin și sistemul instituțiilor de forță rusești nu vor mai permite un singur pas.

O săptămînă. Atît a durat ca Rusia să-și ia înapoi „cadoul oferit poporului ucrainean prieten”, adică peninsula Crimeea, în 1954. Dincolo de discursurile momentului, starea de fapt indică o preluare aproape fără rezistență a acestei limbi de pămînt care oferă Moscovei accesul facil la apele Mării Negre și deschidere spre patru state aliate ale Americii: România, Bulgaria, Turcia, precum și pro-occidentala Georgie. Ce ar putea face în aceste condiții Occidentul?

Riscînd iarăși oprobiul idealistilor, voi spune că Statele Unite și Uniunea Europeană nu vor interveni militar pentru a opri acțiunea revizionistă a Rusiei. Din multe motive. Costurile ar fi mai mari decît beneficiile. Occidentul nu se află în acel *state of mind* în care să ia în considerare la modul serios o înfruntare cu Rusia. Nici economic, nici politic. Democrațiile occidentale, abia ieșite dintr-o lungă criză, cu un nivel al disatisfacției clasei mijlocii tot mai ridicat, cu mișcări populiste care amenință partidele din *main-*

Valentin NAUMESCU
analist politic

streamul istoric, vor critica la unison Rusia dar nu o vor opri.

Urmează, probabil, încercarea occidentalilor de a impune sancțiuni economice internaționale Rusiei. Dar efectul asupra periferiei estice a Uniunii Europene? Dar oprirea gazului? Dar datoriile Ucrainei și ale altor

state din regiune către Rusia? Dar investițiile strategice ale Rusiei, inclusiv în economia Europei Centrale și de Est? Este dispus Occidentul să compenseze aceste efecte colaterale, avînd în vedere că nu-i vor putea lăsa pe est-europeni în frig și cu zone întregi ale industriei pe butuci? Nota de plată se va întoarce în Europa. Ce vor zice contribuabilii din vest?

Rusia nu e, totuși, Coreea de Nord sau Iranul. Izolarea unei țări de dimensiunile și cu resursele Rusiei pare o glumă. Atunci, singura cale „onorabilă” a Occidentului de a răspunde și de a se opune agresiunii militare a Rusiei în Ucraina va fi declanșarea celui de-al doilea Război Rece. Am avut uneori senzația că Putin dorește demult reluarea Războiului Rece, crezînd că o asemenea tensiune în relația cu Occidentul îi va readuce Rusiei importanța politică și simbolică și statutul de super-putere, pierdute în 1991. Posibilitatea de a discuta de la egal la egal cu Statele Unite.

La ce să ne așteptăm în continuare? Contre politico-diplomatice, declarații pe ton grav, blocarea reciprocă a dosarelor internaționale (Siria, Iran, Egipt, negocierile israeliano-palestiniene, extinderea Uniunii Europene etc., de toate se va alege praful prin ingerința Moscovei), manevre militare pe zonele limitrofe, gesturi simbolice, îngreunarea schimburilor comerciale, mașinațiuni rusești în fostele republici sovietice. Toate acestea vor dura, spun adepții școlii realiste, pînă la stabilirea unei noi balanțe de putere. V-aș propune să-i credem. ■

Text apărut pe www.contributors.ro, pe 1 martie 2014.

FĂ UN STOP-CADRU

Povestea hoțului de fericire

de Doina SÎRBU |
doinasirbu@hotmail.com

Liesel, o fetiță cu părul blond, ochii mari și trăsături fine, este adoptată de familia Hubermann în pragul celui de al Doilea Război Mondial. Ecranizarea romanului de mare succes a lui Marcus Zusek schițează viața unui suflet plin de curaj și speranță, a unui suflet ce visează printre paginile cărților.

Povestea fetei de nouă ani începe în Germania fascistă în 1938. Trenul cutreieră nămeții unei ierni aspre în drumul spre o nouă viață. În această călătorie ea se întâlnește pentru prima dată cu Moartea, văzută prin ochii fratelui său mai mic care a murit în fața fetei, și găsește prima sa carte, un ghid pentru înmormintare.

Glasul Morții prezintă istoria tragică a unui copil, a unei familii, a unui neam. Roger Allam, Moartea, relatează drama lui Liesel Meminger, o făptură mică și fragedă, care,

mulțumită părinților adoptivi, descoperă ci-titul. Pe zi ce trece cărțile devin o necesitate vitală, hrana ce îi alimentează curiozitatea, hrana ce a devenit indispensabilă realității în care trăiește. Ca un om însetat de imagini ea cerșește și fură cărți. Ele îi povestesc despre

Rudy este băiatul care o face pe Liesel să uite de câmpul de luptă, care îi îngenuchiază pînă și pe soldați.

nimicirea în masă a evreilor, despre mișcările fasciste, despre supunere și foame. Într-un final, toate aceste detalii se uneasc într-un puzzle și ajung să picteze propria istorie a hoțului de cărți, a fetei cu zulufi blonzi și ochi blajini.

Dincolo de paginile imaginației, ea îl are alături pe Rudy, un băiat ce îi aduce zîmbetul pe buze și o face să uite de câmpul de luptă care îi îngenuchează pînă și pe soldați. Acesta, chiar dacă este gelos pe cărți, sare totuși în apa înghețată pentru a-i întoarce amalgamul de pagini pe care, cum afirmă Liesel, „l-a împrumutat”.

Hans Hubermann, tatăl adoptiv a lui Liesel, este nevoit să îl adăpostească în casa sa pe fiul prietenului său de război care, cîndva, și-a jertfit viața pentru acesta. Acel copil evreu devine sufletul căruia protagonistul îi poate citi și împărtăși toate gândurile sale.

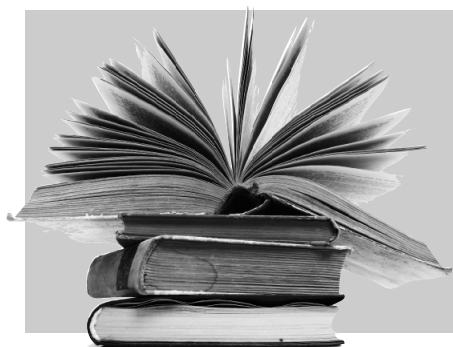
În această lume necrutătoare rămîne doar un singur lucru de făcut: să te întorci la punctul de început, cuvîntul, pentru că acesta a fost cel dinții. Micuța Liesel a devenit ghidul spre esența cărții, care prin curajul ei a oglindit un strop de lumină în bezna războiului. ■

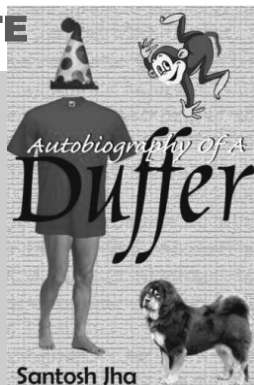
Titlu: „The Book Thief”
Regizor: Brian Percival
An: 2014
Actori: Geoffrey Rush, Emily Watson, Sophie Nélisse
Gen: Război, Dramă

NAVIGHEAZĂ PE-O PAGINĂ DE CARTE

Titlu: „Autobiography Of A Duffer”
Autor: Santosh Jha
An: 2014
Editură: Smashwords.com
Gen: Umor

Autobiografia unui anormal

de Paul ANDRICI |
paul.andrici2002@gmail.com

Tradus, cuvîntul „duffer” înseamnă „nă-tîng” sau „escroc”, dar în limba engleză poate denumi diferite tipuri de persoane, de la cele menționate mai sus, pînă la persoane cu deza-bilități mintale. Dacă este să ne luăm după „Autobiography of a Duffer” (nr. Autobiografia unui Duffer), descoperim că, poate, normalul și anormalul nu sînt atît de distincte una față de cealaltă pe cît am crede.

Autorul, Santosh Jha, ne relevă mici pa-saje din copilăria, dar și din viața sa actuală, cînd a fost convins de soție să-și pună în rînduri „gîndurile și stupizeniile mele. Dar întrebarea este, de ce ar fi cineva interesat de ele? Deja sînt o mulțime, peste tot. De fapt, i-dioțeniile lumii sînt primitive și persistente, poate de aceea.”

Din amintirile sale și pasajele introduse de soția lui, dar și de medicul său, care era și unul din cei mai buni prieteni, reiese o copilărie bizară pe care a avut-o autorul, mai ales prin relația cu părinții lui. Aceștia nu e-rau de acord cînd venea vorba despre for-marea unei familii, iar pînă la urmă mama a fost nevoită să nască prematur. De atunci, cei doi și-au urmat viața în funcție de carieră, fără a-i oferi prea multă atenție lui Santosh. Pînă la zece ani erau fericiți că aveau un copil

liniștit, care nu vorbea prea mult, pînă cînd comportamentul lui a început să le pară „anormal”, sau „dezordonat”. Psihologul, încetul cu încetul, a început să-și pună și el întrebări legate de băiat, dacă chiar suferea de o problemă medicală sau poate că putre-zeala pornise de altundeva.

Singurul care i-a fost alături era bunicul său, ce i-a sădit învățături despre moralitate, cultură și umilință. Abia la 23 de ani, cînd a și scris această autobiografie, a început să re-alizeze ce voia de fapt să-i spună acesta, chiar

Autorul ne relevă mici pa-saje din copilăria sa, dar și din viața sa actuală, după ce a fost convins de soție să-și aștearnă gîndurile.

dacă diferențele dintre generații sînt o altă idee pe care o dezvoltă pe parcurs.

Și-a iubit bunicul și niciodată nu s-a simțit apropiat de tatăl său, care avea, însă, același background cultural ca al părintelui său. Înțelepciunea a sărit, parcă, o viață de om și a fost transmisă mai departe lui Santosh, un „duffer” ca oricare altul, dar care s-a săturat să-i mai fie frică de banal. ■

ASCULTĂ DE (LA) NOI

Album: „Wanderlust”
Artist: Sophie Ellis-Bextor
An: 2014
Gen: pop

Cadou pentru curajoși

de Cătălina DOBROVICEANU |
dobrovicenu.catalina@yahoo.com

Melodiile adunate de Sophie Ellis-Bextor în cel de-al cincilea album al său, „Wander-lust”, par niște basme pentru copii atunci cînd îți treci privirea peste cele 11 titluri. Însă odată ce asculți versurile, devin doar niște povești izvorîte din amintiri sau închipuiri.

Din năucirea de ritmuri zgłobii, *single*-ul „Young Blood” se desprinde ca o batistă a-runcată în doi și mai supusă, aproape frîntă, în finalul piesei. Nu aduce cu nimic din zvîc-nirile desprinse parcă de pe ringul de dans ale altor *single*-uri mai vechi de-ale sale, ca „Groovejet” sau „Murder on the Dancefloor”. Asta poate și datorită colaborării cu produ-cătorul și cîntărețul Ed Harcourt, cel a cărui creație își trage rădăcinile din muzica lui Tom Waits sau Nick Cave. Albumul este ca un suflu nou față de tot ce a încercat Sophie pînă acum și este ceea ce interpreta îl consideră a fi un cadou pe care și l-a făcut singură. Nu e nici prea cenușiu, dar nici prea roz. Are puțin din fiecare, însă atît cît să fie aproape de centrul axei, și nu de extremități. Are un curaj cumpătat, și nu nebun.

Dacă tonul piesei „Young Blood” îl des-lușești de la început, „Runaway Daydreamer” te păcălește. Nu e pe-atît de introspectiv pe cît ai crede, pentru că Sophie împacă pianul lui Harcourt și se lasă alene peste luciul său

Albumul este ca un suflu nou față de tot ce a încercat Sophie pînă acum.

Într-o visare cu ochii deschiși. Totuși, oricîte triluri ar evada din glasul solistei, reușește să păstreze o urmă de noblețe britanică a vocii.

Între cele două melodii, „The Deer and the Wolf” se strecoară ca un copil care rîde cu gura pînă la urechi. E de partea rozalie a albumului, însă surprinde doar prin vîrtejul sunetelor și mai puțin prin versuri sau ideea din spatele lor. „Căprioara și lupul nu în-cearcă niciodată să se înțeleagă/ Dar au ne-voie unul de celălalt”, așa spune Sophie. În-brăcată într-o metaforă, convingerea contra-riilor care se atrag ar putea fi oarecum însu-flețită, dar își pierde din intensitate odată cu versurile care se tot repetă. Ca un basm care nu se mai termină. ■

Ajunți atît de rar acasă în ultimul timp încît părinții nici nu mai știu cum arăți. De aceea te-au pus să-ți instalezi Skype pe calculator și să vorbești măcar o dată pe lună. Nu de alta, dar veți trece unii pe lîngă alții pe stradă și nu vă veți recunoaște.

Săptămîna aceasta vei avea atît de mulți bani încît nu vei putea să îi cheltui pe toți. Iar asta nu pentru că ți-ai fi ieșit din mîna de la cumpărături, ci pentru că te vei bloca singură în casă și abia duminică va veni un lăcătuș să-ți dea drumul la ușă.

Nici nu ai așteptat să se afișeze listele cu burse că tu deja ți-ai făcut planuri de cumpărături. Ai pus deja ochii pe cîteva bluzițe din mall, ai vorbit deja cu o vînzătoare de butic să-ți oprească o pereche de pantofi și ți-ai făcut programări la coafor și spa.

Anul acesta de 8 martie îți dorești un buchet mare de flori, cîteva cutii de bomboane și cît mai multe bijuterii. Cum nu ai prieten va trebui să critici toate cadourile pe care le primesc colegele de cameră. În felul ăsta te asiguri că nu vei fi singura nefericită de pe palier.

Săptămîna asta în sfîrșit îți vei îndeplini un vis din copilărie. Vei zbura și tu pentru prima dată cu un elicopter. Însă la cît ești de norocos ai face bine ca de pînă atunci să te rogi cît mai virtuos. Nu de alta, dar elicopterul se poate dovedi a fi unul de la SMURD.

Ți-ai dori ca tradițiile să se schimbe anul acesta și în loc de mărțișoare, flori și bomboane să se ofere sticle de votcă, de vin sau de bere. Doar așa există șanse ca această sărbătoare să te facă și pe tine fericită macar într-un an. Dacă nu vei avea tu grijă să-ți faci cîteva cadouri „tari”.

PRIMUL RĂCNET

de Paul ANDRICI |
paul.andrici2002@gmail.com

Cartografia este, în mare parte, o disciplină care se axează pe un spațiu fizic, ce poate fi observat, măsurat și reprezentat ca o hartă. Devine dificilă atunci când cineva își propune să o combine cu mediul virtual și să cartografieze a Internetului, ca să te poți și ghida spre una dintre destinațiile de pe aceasta.

De-a lungul anilor au fost realizate mai multe exemple de astfel de hărți, de la benzi desenate până la aplicații online, însă anul acesta a fost rîndul unui student de design grafic din Slovacia să-și încerce norocul. Martin Vargic a început lucrarea încă din decembrie 2013, doar cu o tabletă grafică și Photoshop, și a creat o pictură barocă, împărțită în două continente, „Lumea Veche” și „Lumea Nouă”.

Proiectul lui Martin Vargic s-a inspirat dintr-o hartă a unei benzi desenate online din 2009, *xkcd.com*, care împărțise online-ul în funcție de popularitatea diferitelor medii de socializare și

Globul după parametrii internetului

Proiectul s-a inspirat dintr-o hartă a unei benzi desenate online din 2009.

siteuri. Studentul slovac a preluat acest model și la modernizat în funcție de schimbările ce au afectat Internetul în ultimii ani: diferite acțiuni de cumpărare a tot felul de domenii cunoscute, ca de exemplu cînd Google a achiziționat Youtube.com, iar site-uri precum Facebook sau Twitter au devenit printre cele mai accesate, zilnic, pagini din lume.

Totul de mai sus reprezintă doar Lumea Noua, a cărei echivalent pe globul pămîntesc ar fi continentul american. Estul este divizat între diferite imperii ale marilor companii de *software*, precum Apple, Microsoft sau HP, Lumea Veche. Nici vastele oceane nu au fost uitate, iar pe această hartă avem corpuri de apă precum Spam Ocean (nr. Oceanul Spamurilor), Pirate Seas (nr. Mările Piraților), sau Ocean of Information (nr. Oceanul Informațiilor) pe care, în mare parte, plutesc site-uri de torrent sau

pentru adulți.

Harta creată de Martin Vargic se axează mai mult pe comunitățile și trendurile care sînt, la momentul de față, relevante pe Internet. Înaintea acestuia, în 2011, un grup format din patru informaticieni ruși au realizat o hartă stelară, ce împarte Internetul în culori diferite, în funcție de țara de unde provine, sau este cel mai des accesată.

Paginile web sînt reprezentate sub forma unor buline, ce prezintă doar numele acestora și site-urile ce au legătură cu ele. Ghidul acestora este unul simplu, dar eficient și *user-friendly*, care este actualizat oricînd consideră „cartografii” că este necesar.

Internetul, oricît de mult am încerca să-l limităm cu granițe și linii imaginare, rămîne tot un teritoriu sălbatic, dar din cînd este binevenit un ghid care să te ajute măcar cu orientarea. ■

SCOR LA PAUZĂ

Finala celor 66 de etape

de Iulian BÎRZOI |
iulian.birzoi@gmail.com

Săptămîna aceasta este una importantă pentru fotbalul românesc din două motive. Primul este meciul cu Argentina de miercuri (n.red.: 5 martie), care ar fi trebuit să-l vedem de multă vreme, mai exact de acum doi ani. Aceste 24 de luni nu se compară totuși cu așteptarea suporterilor mai în vîrstă, care după 20 de ani vor putea urmări o „reeditare” a optimilor Cupei Mondiale din '94. Adică atunci cînd echipa națională își ținea jocul doar pe teren, fiind o forță de temut ce reușea la acea vreme să ajungă în optimele competiției, în timp cîrțile cu legende pregăteau primele rînduri ale poveștii lui Gică Hagi.

Al doilea motiv pentru care această săptămînă este importantă este datorat unui alt meci, jucat însă la judecătorie. Deși ultimul capitol din „Dosarul Transferurilor” trebuia să se țină săptămîna trecută, decizia finală s-a amînat pînă marți (n.red.: 4 martie) cînd „grii fotbalului românesc” vor fi audiați pentru faptele de înșelăciune, evaziune fiscală și spălare de bani. După mai bine de cinci ani de zile și 66 de termene în care acuzații au jonglat prin Curtea de Apel din București, procurorii au cerut săptămîna trecută pedepse

cu executare pentru majoritatea celor implicați. De asemenea, conform noului Cod Penal, decizia de marți va fi pusă în executare de îndată, fără vreun alt proces la Curtea Supremă. Singurul avantajat de schimbarea legii este managerul Stelei, Mihai Stoica, pentru care faptele s-au prescris. Cît despre restul, procurorii au solicitat pentru Ioan și Victor Becali, Cristi Borcea și George Copos pedepse de opt, șapte, patru, respectiv între unu și cinci ani de închisoare cu executare.

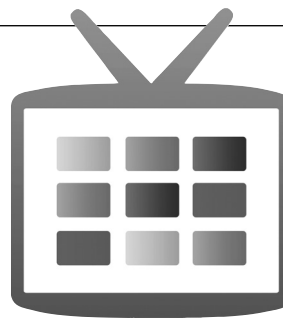
Ceva mai blind pot să scape Gică Popescu, Gheorghe Nețoiu și Jean Pădureanu care pot primi cu toții cîte trei ani de închisoare cu suspendare. Însă cea mai comică situație nu este asta, ci cazul lui Gică Popescu, candidat cu șanse mari la șefia FRF, alegerile avînd loc miercuri, la o zi distanță după ce se va da verdictul în „Dosarul Transferurilor”.

Oricum ar fi, putem să ne permitem să-l contrazicem pe Corneliu Vadim Tudor care spunea despre cei opt că dacă acești vor fi condamnați va fi „cea mai neagră pagină din istoria fotbalului românesc”, și să ne pregătim pentru una dintre cele mai bune săptămîni din ultimii zece ani. ■

MAI PLAȚI CA ECRANUL

Lîngă tronul în sînge

de Iulia CIUHU |
cristina.ciuhu@yahoo.com

Să tragi cu ochiul în odăile reginelor din secolul al XVI-lea este intrigant. „Reign” te invită să le spionezi și astfel să descoperi secrete pe care moștenitoarele tronurilor le țin ascunse cu prețul vieții. Acolo, printre licorile cu care regina Catherine își masează fața, se găsesc ascunse în porțelanuri scumpe otrăvuri cu care fiica familiei Medici scapă de amantele regelui Henry sau incantații diavolești pe care aceeași regină le invocă ca să-și protejeze fiul, moștenitor al tronul Franței, de blestemul care a căzut asupra sa.

Moștenitoarea tronului Scoției, Mary, este o tînără suavă, bine educată și mai ales loială și fidelă poporului său. Tocmai de aceea nu este deloc pe placul reginei, cea care riscă să-și piardă poziția în defavoarea unei puștoaice de 16 ani și care va încerca prin orice mijloace să-i distrugă reputația tinerei regine. Însă destinul lui Mary se împotrivește de fiecare dată cînd aceasta este dusă spre pierzare.

Reign este un serial istoric tipic. Impresionează prin decor și tradițiile populare pe care le renaște. Culoarea de epocă atrage publicul. Au

dovedit-o Dinastia Tudorilor și cea a familiei Borgia. Pe aceeași structură este construit și Reign, însă provocarea pe care o lansează stă în jocul remarcabil al tinerilor pe care îi pune în scenă. Dacă Torrance Coombs a mai jucat în seriale de succes precum „The Tudors”, Adelaide Kane și Toby Regbo primesc pentru prima oară roluri principale într-o producție de o asemenea amploare. Mini-seria nu urmărește istoria îndeaproape, însă se lansează în construirea temeinică a intrigilor care au zguduit curtea regală franceză din secolul al XVI.

Serialul american produs de rețeau de televiziune CW este o dramă care a cucerit publicul cu primele 9 episoade din sezonul I. „Reign” este o pînză de păianjen țesută măiastru în jurul legăturilor de sînge pe care Mary, prin revenirea ei de la mănăstire, le distruge. Serialul a înregistrat un succes remarcabil după primul sezon, motiv pentru care, pe 27 februarie, conducerea rețelei a decis continuarea poveștii cu filmările la sezonul al doilea care va începe în toamnă. Pînă atunci fantomele de sub castel bîntuie regine. ■

DE LA CENTRU

Suvenire de la ruși

Ultima oară cînd mi-am vizitat prietenii din vestul Europei și i-am întrebat ce cadouri vor, au strigat aproape în cor „something from the USSR, please”. Le-am găsit la piața de vechituri de lîngă Teatrul „Eminescu” insigne comuniste, la 5 lei bucata, dar și un set de pahare pentru tîrie, probabil chinezești, dar cu simbolul Uniunii Sovietice imprimat pe mijloc.

S-au bătut pentru ele. Și insignele le-au plăcut, iar pentru data viitoare am primit comandă de cît mai multe căciuli rusești, cu blană. Cînd vreo unul nou se alătură grupului făcea ochii mari cînd afla că vorbesc rusește. Apoi, evident, trebuia s-o demonstrez, acesta fiind apogeul petrecerilor zgomotoase date în apartamentele lor spațioase și confortabile din Madrid.

Urmau, desigur, discuții întreținute de berea care nu se termina niciodată. Despre cît de rău trăiesc, despre cît de corupt e guvernul, despre cum capitalismul a eșuat și e nevoie de un alt sistem, despre cum totul se duce de rîpă odată cu ei. Iar eu stăteam într-un colț, ca un pui de bogdaproste, așteptînd dreptul la replică. Nu puteam să cred că oameni educați și cu acces nelimitat la internet pot vedea lucrurile afit de îngust. Obama e răul întruchipat, iar modul de viață occidental – o capcană în care au căzut cu toții.

Mi-am dat seama că, deși eram în mijlocul lor, ne aflam la părțile opuse ale unei axe politice imaginare, cu Putin și Obama la fiecare capăt. Eu – copilul anilor '90, crescut cu povești înfricoșătoare des-

Anastasia CONDROC
producător tv

pre comunism, cu urmările acestuia simțite pe propria piele, atunci trebuia să-mi fac temele la luminare pentru că se lua lumina de la șase la zece seara și din toată clasa noastră numai vreo doi copii aveau tații acasă; și ei – în propriile apartamente primite cadou de la părinți, haine de brand și o viață pentru care mulți dintre cei ca mine au fost gata să lase totul în urmă.

Explicațiile mele nu i-au mulțumit, ei își trăiau criza și eu, o puștoaică din estul Europei, n-aveam nici un drept să vin și să le iau dreptul de a se vîicăra și de a posta pe Facebook articole despre cum protestatarii din Ucraina sînt fasciști. Doar unul dintre ei, singurul care a fost în Moldova și România vreodată, s-a uitat la mine cu înțelegere și a găsit de cuviință să întrebe cine mai vrea o bere. ■

Ai cel mai crunt ghinion. Doar ce ai făcut rost de bani pentru băut și mers la fast food-uri, dar te-ai îmbolnăvit. Acum toți banii ți se duc pe ceaiuri, pastile și mîncare de regim. Totuși poți vedea și partea plină a paharului. Ai scăpat totuși de mahnureală.

Te-ai hotărît să colectezi toți vînzătorii de ghiocci cu o naționalitate necunoscută și să-i duci pe toți la Constanța. Vrei să le faci un bine și să le găsești de muncă. Ai auzit tu că acolo ar mai fi nevoie de mînă de lucru pentru lărgirea unor canale.

De cum s-a topit zăpada ai și început să vizezi la mare. De aceea în fiecare dimineată privești cu speranță pe geam, doar, doar vremea va fi suficient de caldă pentru prima sesiune de plajă pe acoperișul blocului. Vecinii tăi așteaptă același lucru, însă doar ca să-ți admire costumul de baie.

Ai rămas fără bani și de aceea săptămîna aceasta vei lua tramvaiul fără să-ți cumperi bilet. La fix ți-au trimis ai tăi perechea de tenișii noi. Nici un controlor nu va putea ține pasul cu tine. La cît sînt de atletici, nu ar fi putut ține pasul nici dacă ai avea legate de picioare cărămizi.

Prietenul tău iar se ține de năzbîtii. De data asta ți-a pregătit o excursie surpriză în Spania. Nu ți-a spus însă că veți sta cazați în niște barăci, chiar lîngă cîmpurile de căpșuni. Nu fi prea supărată. Vei putea pune în glazură de ciocolată cîte fructe îți dorești.

Abia aștepti să vină ziua ta și să primești cadouri. Colegii și prietenii tăi se fac însă că plouă, dar se pregătesc intens să reziste la cantități cît mai mari de alcool. Ai face bine să economisești bani din timp. Nu de alta dar berea și votca s-au scumpit la magazinul de pe colț.

Apocalipsa în viziunea lui Bogdan Ota, la Iași

Muzica artistului este inspirată din basme și povești.

Cinci sute de spectatori l-au primit joi, 27 februarie, în sala Gaudeamus a Casei de Cultură a Studenților, pe compozitorul și pianistul Bogdan Ota. Acompanied de Nordic Sonata Orchestra, de un ansamblu coral, balerini și proiecții video, artistul a făcut publicul să viseze, pentru două ore, alături de el. Acesta i-a purtat pe cei prezenți cu ajutorul pieselor de pe primul său album, „Day of Wrath”, fie în lumea basmelor, fie i-a făcut să trăiască povești de dragoste, fie să simtă apropierea Apocalipsei.

Piese ne îndeamnă la împăcarea cu noi înșine.

de Andrei MIHAI | mihaicandrei@yahoo.com

A zis... și s-a făcut lumină

De cum se lasă întunericul peste sală, din boxe un Dumnezeu cu voce de femeie ne dezvăluie pedepse și profeții apocaliptice pentru cei care i-au transformat creația în propriile lor arme. Acorduri de pian, sunete de vioară și loviturile de tobe aduc fulgere și tunete. Pe străfulgerări de lumină începe să curgă piesa „Black Friday”, care amintește de Patimile lui Iisus, de Golgota, de crimele făcute în numele credinței și de templieri, căci pe ecranul din spatele orchestrei, imagini sîngerii sînt derulate cu repeziciune. Cavaleri, lupte cu săbii și răstigniri trec prin fața ochilor noștri, iar muzica ne face să credem că totul e real, că ecranul nu e decît o fereastră spre trecut.

„Mourning”, a doua parte a trilogiei, vorbește despre Războaiele Mondiale, foametea și crimele care nu s-au oprit nici pînă astăzi și ne arată că istoria se repetă mereu și că

oamenii nu au învățat niciodată din greșeli. A treia piesă a trilogiei, „Apocalipsa”, întregeste scenariul, dar nu ca să ne zdrobească visele, ci ca să ne arate că nu trebuie să renunțăm la speranță.

Iubire fără cap și capăt

De la scenariile sîngeroase, muzica alertă cu sunete ascuțite și bătăi de tobe, sîntem purtați încet spre ritmuri calde și melodioase. „Story of my life” și „A glimpse of happiness” sînt melodiile care șterg imaginile dure ale primelor piese. Pianul cade în planul al doilea și vioara intră sub lumina reflectoarelor atunci cînd Radu Cotoman, dirijorul orchestrei Nordic Sonata Orchestra, își prezintă lucrarea „Studiu pentru vioară și orchestră”. Sunetul ascuțit al instrumentului ne determină să batem din picior pe ritmurile sprintare în timp ce ne concentrăm cu greu să vedem

degetele artistului care aleargă pe corzile vioarei în tempo alert.

Ne potolim energia abia cînd „Harald's dream”, inspirată din poezia Strigoii, de Mihai Eminescu, își cîntă acordurile moi. Basmul și legenda ne cuprinde pe toți ca un vâl și călărim alături de erou în căutarea nemuririi.

„Nuntă în cer”, versiunea lui Bogdan Ota a ultimelor cuvinte ale Julietei, și „If I die”, răspunsul dat de Romeo, melodii ale căror versuri sînt cîntate de Daniela Cojocaru și Lucian Anghel, ne învață că există viață și după moarte.

A fost odată...

Dansul e adus în scenă de piesa „Fantezie pentru pian și orchestră”, unde Florin și Vivi, cei doi balerini sub îndrumarea coregrafei Daniela Rusu, fac salturi elegante, se urmăresc pe scenă ori se ceartă, luptă care se termină însă într-o îmbrățișare.

Publicul pare că nu se mai

satură de acordurile instrumentelor, de sunetele pianului și vocile corului care îmbracă muzica asemeni unei țesături fine, abia vizibilă, dar catifelată. „Revelation” și „Letters to myself” melodii care ne îndeamnă la împăcarea cu noi înșine, aduce parcă și mai multe aplauze decît piesele anterioare. De la basme cu zîne și prinți frumoși, Bogdan Ota ne duce pe tărîmurile țărilor arabe. „Sahara”, așa cum este intitulată ultima creație a artistului, ne face

să visăm, împreună cu imaginile de pe ecranul de pe scenă, la Șeherezade, la șeici aprigi și cai negri ca smoala ce aleargă peste dune aurii. Sîntem lăsați însă să plutim în vise, cuprinși de atmosfera de poveste în care ne-au adus melodiile de pînă acum. Însă coloana sonoră a filmului „Lista lui Schindler” are darul de a ne readuce la realitate, făcîndu-ne totodată să credem că un singur om poate schimba lumea. Chiar și unul dintre noi. ■

PUNCTUL PE VIP

O legendă? Continuă să visezi!

de Iulian BÎRZOI | iulian.birzoi@gmail.com

De la începutul anului, actorul „a murit” de mai multe ori.

Un citat spune că „unii oameni își pot auzi cu claritate vocea interioară. Și trăiesc cu ce ascultă. Unii oameni devin nebuni...sau devin legende”. Dacă ar fi adevărat, și ne-am putea alege orice astfel de voce care să ne dicteze gîndurile, atunci măcar o parte dintre noi ar alege-o pe cea a lui Morgan Freeman. Iar dacă asta nu se poate, măcar putem spera la un film al vieții noastre narat de către actor. Și oricît de imposibil ar părea ideea, după ce a cîștigat o medalie de aur la ski chiar de la prima sa participare la o competiție importantă, americanul David Wise poate debifa această dorință de pe lista sa.

În clipul de aproximativ 30 de secunde, Freeman spune despre tînrul sportiv că a știut în permanență unde vrea să ajungă. „Chiar și atunci cînd tu doar te jucai, ridicai ștafeta, sau îți ocupai timpul crescînd ceva mult mai important, tu știai exact ce trebuie să faci ca să ne faci pe toți mîndrii” făcînd referire și la fiica lui David în vîrstă de doi ani. Deși clipul este de fapt o reclamă pentru o bancă, actorul a acceptat în sfîrșit o astfel de cerere avînd în vedere că săptămînal este asaltat cu tot felul de propuneri din partea fanilor.

Poate de aceea, ca să se răzbune, unii internați îi provoacă numeroase farse pe site-urile de socializare. Ultima astfel de festă a avut loc chiar săptămîna trecută, cînd un tînr povestea pe reddit cum l-a ce-

rut în căsătorie pe american. Cîteva ore mai tîrziu postarea acestuia a devenit virală după ce a publicat răspunsul lui Freeman tipărit pe o fotografie a acestuia din urmă în care zîmbește. „To Jake: Keep dreaming” (n.red: Pentru Jake: Continuă să visezi”).

În ciuda faptului că mesajul a fost unul amuzant, purtătorul de cuvînt al lui Freeman a declarat că răspunsul nu aparține actorului și că Jake a fost la rîndul său victima unei glume. Pe lîngă cererile ciudate, americanul află odată pe lună cum intră în neființă tot din cauza fanilor ghiduși. Mai grav a fost anul trecut cînd presa a luat-o de bună, și unele site-uri postau deja necroloage. „Sper că aceste povești nu sînt adevărate. ...Dar dacă sînt, atunci sînt fericit să vă spun că viața mea de apoi pare identică cu cea pe care o aveam atunci cînd eram în viață”, glumea actorul pe pagina sa de Facebook.

Dar chiar și așa, tot există speranță să devenim legende. Tot ce trebuie să facem e să ne schimbăm cetățenia și să cîștigăm o medalie de aur la olimpiadă. ■

SCRIMĂ ÎNTRE VIOARĂ ȘI SAXOFON

Mărțișorul cu decibeli

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

La lansarea albumului celor de la Kumm, „A Mysterious Place Called Somewhere”, toată lumea a fost cuminte. Dacă primăvara ar aduce cadouri ca Moș Crăciun, toți cei care au fost vineri seară la Teatru Fix ar fi răsplătiți. Nu a fost loc de pretențiozități, ci doar de versuri șoptite și legănări de capete cu ochii închiși. Doar cîteva fete cu părul lung care topăiau de ici colo, împreună cu Mihai Iordache, saxofonistul, mai rupeau din sincronul mișcărilor leneșe ale publicului.

Tot în sincron se lăsau de pe un picior pe celălalt Oigă, solistul, și Ana-Cristina Leonte, invitata celor de la Kumm. Vocile li s-au completat una pe cealaltă și au luat conducerea numai cînd au consimțit din cîteva priviri. Amîndoi au cîntat cu ochii închiși și au mulțumit după fiecare piesă celor care i-au ascultat. Oigă cu plecăciuni și brațul drept, în care ținea pana chitarei, în aer, iar Ana-Cristina cu un zîmbet ca cel care îți face obraji să roșească. Pomeții frumos arcuiți și i-a înălțat într-un rîs abia cînd a început piesa

„Sugar Hill” sau cînd solistul a anunțat că „vom cînta un fel de manea rock”, iar ea și-a acoperit fața cu palmele. O cu totul altă cîntăreață am avut în fața noastră atunci cînd Ana-Cristina a început să cînte la vioară, cu ochii închiși sau pironiți în podea, întrecîndu-se într-un duel cu chitara electrică. Numai cînd arcușul oboase, scăpa cîte un zîmbet. Nici Oigă nu prea se uita înspre public, ci doar mai arunca cîte o privire la corzile chitarei, pe care și-o mai acorda între piese, cerînd puțină răbdare. Kovács András era mai mereu concentrat la clape, iar Uțu Pascu de la bas își clătina alene umerii. Cînd ritmul cerea, John de la tobe își răsfirea zuluful în toate părțile, mai că ar fi sărit de pe scaun.

De cîteva ori au reușit să-i păcălească pe cei din sală care se grăbeau să aplaude, crezînd că melodia s-a încheiat. Dar era de ajuns să îi urmărești pe cei șase de pe scenă cum se uitau în podea, de parcă așteptau un semnal de start, ca să știi că avea să urmeze o furtună de sunete.

Mai neobișnuită din cauza saxofonului și a vioarei, care nu au diluat influențele rockului alternativ, ci le-au închegat și le-au legat cu ițe albe și roșii. ■